

PRIMORSKA BORBA

Leto III. — Št. 9.

Ajdoščina, 1. marca 1947

Cena 4 jugolire — 8 metroilir.

Izvršitev zastavljenega plana zahteva, da mobiliziramo vse sile našega delovnega ljudstva, da bomo plan ne samo izpolnili, ampak tudi presegli.

Glavni odbor Osvobodilne fronte Slovenije je zasedal Osrednja naloga Osvobodilne fronte je, da organizirano zagotovi uresničitev gospodarskega načrta

V ponedeljek dopoldne je bila v mladinski dvorani v Ljubljani III. seja Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije. Poleg članov Glavnega odbora OF so prišli na sejo tudi delegati OF, predstavniki oblasti ter ustanov. Predsednik IOOF tovariš Josip Vidmar je ob 9. uri otvoril sejo in predlagal naslednji dnevni red, ki je bil soglasno sprejet: 1. naloge Osvobodilne fronte o izvedbi gospodarskega plana; 2. o organizacijskih oblikah dela OF; 3. delo OF na vasi; 4. sklepi. Nato je imel sekretar IOOF tovar Miha Marinko referat o nalogah Osvobodilne fronte o izvedbi gospodarskega plana.

Tovariši!

Osrednji problem, ki stoji pred OF, je naš plan: kako čim boljše in čim prej vpeljati sistem planiranja v vse panoge našega gospodarstva in v gospodarstvo po planu. Kakršni koli naj bi že bili zunanje politični dogodki in problemi, oni so v tem momentu drugovrstni, vsa notranja politična vprašanja pa so v tesni vzajemni povezanosti z našimi gospodarskimi problemi, v tej zvezi jih je treba tudi obravnavati. Prav tako velja tudi obravnavati zunanje politične probleme. Vsako stališče, ki ga naša zvezna vlada zavzema, bomo najbolje podprli z nadaljnjimi zmagami na notranjepolitični fronti.

Na razvoju naših notranjih prilik se v precejšnji meri odločuje tudi naš odnos do inozemstva in obratno. Nedvomno nimamo v današnjem svetu v času podpisovanja mirovnih pogodb posla samo z ostanki fašizma, marveč je dejstvo, da vsa reakcija, čeprav si tudi nadeva kakršne koli demokratične firme, povzema tipične fašistične metode in oblike delovanja. Nagnana v škrpce se za očuvanje svojih pozicij poslužuje vseh sredstev. Razne male in velike imperialistične grupe brezobzirno nastopajo proti osvobodilnim gibanjem, ponekod še v parlamentarnih oblikah, drugod v odprti oboženi borbi. V času sklepanja miru imamo celo vrsto vojnih poprišč (Grčija, Indokina, Indonezija, Kitajska). Povsod v svetu imperializma so več ali manj odprte vojne. Resnični mir in živahno delo na obnovi imamo samo v deželah, kjer je ljudstvo prišlo z osvoboditvijo izpod fašizma tudi na oblast. Drugod pa so bile sile reakcije še toliko močnejše, da se drže na oblasti, ker resnično demokratične sile niso dovolj prebujene, niso dovolj močne, enotne in odločne. Zato načela, za katera so se narodi borili proti fašističnemu imperializmu, niso uveljavljena. To čutimo najbolj mi na našem lastnem narodnem telesu. Naše upravičene zahteve, po zaslugi teh reakcijskih sil, zaenkrat še niso dočela izpolnjevanje. Nekateri prikriti notranji sovražniki skušajo iz tega kovati svoj politični kapital, češ da našim zahtevam ni zadovoljeno zato, ker je na oblasti Komunistična partija. Dejstvo pa je, da se je malokateri narod tako odločno boril za svoje pravice, kakor so se jugoslovanski narodi in da drugje boljše poti ni. Pot, ki nam jo priporočajo zunanji sovražniki in njihovi notranji skriti poborniki, ni pot nacionalne in socialne svobode, temveč pot v novo nacionalno in gospodarsko suženjstvo. Dejanski razlog za sovražni odnos inozemske reakcije do nove Jugoslavije je v tem, da se je otresla njene gospodarske in politične nadoblasti. S podpisom mirovne pogodbe ob ponosni deklaraciji vztrajanja na naših nacionalnih zahtevah, je vlada maršala Tita prispevala svoj največji delež k izgradnji mira, dala je svoj prispevek k naporom resnično demokratičnih držav in svobodoljubnih ljudstev, da se preprečijo nove vojne provokacije. Pokazala je svojo miroljubnost s težko žrtvijo.

Da imamo v inozemstvu na eni strani zagrizene sovražnike, na drugi pa velike prijatelje in zaveznike, je samo potrditev, da smo na pravi poti izgradnje našega doma. Zavedati se moramo vsi, da je to edina možna pot in kolikor bolj bomo utrjevali našo enotnost, kolikor hitreje bomo gradili našo gospodarsko moč in urejevali naše notranje življenje — toliko bolj bomo respektirani od sovražnikov, toliko trdnjše bodo simpatije svobodoljubnih množic v svetu do nas. Zato se poleg budnega spremljanja mednarodnih dogodkov ne dajmo motiti pri našem notranjem delu na razvijanju našega gospodarstva, političnega in kulturnega življenja.

Ob samem sistemu planiranja, na osnovi katerega je izdana vrsta uredb, se ne mislim podrobneje zadrževati, to je stvar specialnega študija, ki ga je treba uvesti po vseh naših organizacijah. Naša dolžnost je, da izvedemo obširno podrobno kampanjo objasnjevanja planskega sistema kot celote in njegovega pomena za naše gospodarstvo.

Omejili se bomo samo na nekaj osnovnih momentov, iz katerih se da jasno zaključiti, kakšne so prednosti planskega gospodarstva in v čem so objektivni in subjektivni pogoji, ki zagotavljajo možnost prehoda na plansko gospodarstvo.

V kapitalističnem družabnem redu ne more biti govora o možnostih planskega gospodarstva. Tam vladajo stihijni zakoni, ki jih kapitalistična družba ne more niti odstraniti niti korigirati. Ti stihijni ekonomski zakoni pehajo kapitalistično gospodarstvo, kakor koli se je ono organiziralo, v trupe in koncerne, v imperialistične interesne sfere, v vedno hujše in pogostejše gospodarske krize, ki zavirajo razvoj produktivnih sil, vodijo k uničenju produktivskih sredstev, povzročajo bedo, zaostrujejo družbeno profilslovo, slabijo pozicije vladajočega kapitalističnega razreda, zaradi česar uporablja vedno hujši teror nad delovnim ljudstvom in sili v osvajalne imperialistične vojne. Pogoji planskega gospodarstva je odstranitev osnovnega profilslova, ki je v kapitalistični družbi, t. j. nasprotje med družbeno produkcijo in privatno lastnino na družbeno produktivna sredstva in kapitalistično prilaganje produktov družbenega dela ter odstranitev razreda izkoriščevalcev z oblasti in nacionalizacija osnovnih produktivskih sredstev.

V novi Jugoslaviji so ti pogoji izpolnjeni. Z našo zmago v osvobodilni vojni je oblast prešla v roke ljudstva. V posebnih okoliščinah naše osvobodilne borbe je večji del industrije prešel v roke države, postal občeljska imovina, ker je naš osvobodilni boj bil hkrati tudi boj proti vsem domačim pomagačem okupatorjev, med katerimi se je znašla iz svojih razrednih protiljudskih nagibov večina buržoazije jugoslovanskih narodov. Z nedavno nacionalizacijo pa je ta ekonomska podlaga za naše plansko gospodarstvo razširjena. Uvajanje planskega sistema gospodarstva nam je omogočeno zaradi tega, ker je oblast v rokah ljudstva, ker so osnovna sredstva industrijske proizvodnje v rokah države. S tem so uresničeni ti osnovni pogoji, da je glavni del našega gospodarstva postal družbeno gospodarstvo. Ustvarjene so objektivne možnosti za preusmeritev tega gospodarstva po planu. Te globoke družbene spremembe se pri nas vrše v treh etapah, ki se med seboj izprepletajo in so med seboj v tesni pogojni zvezi.

Politična revolucija je za nami, izvršena je z našo nacionalno osvoboditvijo, s katero je delovno ljudstvo prišlo na oblast in prevzelo osnovne komandne pozicije tudi v gospodarstvu. Zdam smo torej v izvajanju gospodarske revolucije, ko gospodarstvo usmerjamo na socialistično osnovo v specifičnih pogojih našega razvoja. Brez te gospodarske preusmeritve tudi politična oblast v rokah delovnega ljudstva ne bi mogla biti trajno zadržana. Brez te osvojitve oblasti in brez osvajanja komandnih pozicij v gospodarstvu ta preusmeritev v načrtno gospodarstvo t. j. na socialistično osnovo, ne bi bila mogoča. S tem preusmerjanjem našega gospodarstva na plansko, v bistvu socialistično osnovo, bomo lažje izvršili do kraja tudi revolucijo prosvetne prevzgoje ljudi, ki pa je po svoje najtežja in najdaljotrajnejša. Uspešna izvršitev te revolucije, miselnega prevzgoja ljudi, množice bi bila nemogoča brez predhodne zmage politične in gospodarske revolucije. Proces miselnega prevzgoje ljudi, množice je sicer dolg proces, ki se ni začel z momentom začetka naše osvobodilne borbe, ampak davno prej.

Redki veliki duhovi, kakor na primer Ivan Cankar pri nas, so vendar že pred desetletji nastopili in iskali pot iz zmede kapitalističnega gospodarstva. Komunistična partija je že pred desetletji začela s to misleno prevzgojo ljudi, ki je z osvobodilno vojno začela dobivati večji obseg. Toda kakor pred vojno ni mogla ta prevzgoja imeti večjega uspeha za-

radi terorja vladajočega kapitalističnega razreda, tako tudi osvobodilna borba sama in politična zmaga delovnega ljudstva sama še ne bi mogla izvesti te prevzgoje do kraja, če ne bi začeli in izvedli preusmeritve gospodarstva na socialistično osnovo, ki bo materialna podlaga za vsesplošno prosvetno preobnovo delovnih množic vobče. Zato je popolnoma razumljivo, da uvajamo najprej plansko gospodarstvo, četudi razumsko za široke množice podoben način izvajanja plana še ni dojemljiv. Na praktičnem primeru našega planskega gospodarstva in na očitnih prednostih tega sistema za vse delovne ljudi se bodo množice mnogo lažje in prej misleno in prosvetno prevzgojile. Imamo sicer trenutno precej velike težave pri uvajanju planskega gospodarstva zaradi zaostajanja te miselnosti prevzgoje ljudi, naših kadrov in množic. Imamo tudi vrsto objektivnih ekonomskih ovir, ki jih bomo postopoma morali obvladati in premagati.

Zato pa jasno sledi potreba usposabljanja OF in vseh njenih organizacij za uvrstitev družbene in gospodarske discipline, ki je pogoj za uspešno uvedbo planskega sistema gospodarstva. Stara miselnost, navada gledanja gospodarstva po kapitalistično, pomanjkanje pojmovanja pomena planskega sistema gospodarstva kot celote, pomanjkanje smisla za celoto, ozki egoizem tako posameznika kot podjetja, ustanove ali cele republike, povzroča vse tiste zle manifestacije, ki jih žigosamo z imenom partikularizem ali birokratski centralizem; partikularizem se poraja iz nepojmovanja potreb celote; birokratski centralizem pa iz jemanja iniciative nižjim organom. Te težave, ki izvirajo iz razporeditve ljudi, bomo premagali, če bomo organizirano izvajali planski sistem, utrjevali družbeno disciplino in prikazovali škodo, ki nam jo povzroča vsaka gospodarska nedisciplina — kapitalistično gledanje na gospodarstvo. Prav tako pa moramo razlagati lepe perspektive, ki jih odpira in omogoča planski sistem gospodarstva.

Naše plansko gospodarstvo nujno zahteva čim večjo politično zavest, zaostritev budnosti proti vsem, ki hote ali nehoti, vede ali nevede nadaljujejo po starem in povzročajo anarhijo v našem gospodarstvu. Naš sistem planskega gospodarstva je tak, da obenem vključuje v korist celote interese vsake republike, vsakega resorja, vsake glavne uprave, vsake tovarne, vsakega okraja in kraja, vsake organizacije in posameznika. To je princip stimulacije, to je soudeležba na dobičku v ožjem in širšem smislu. Trenutne težave so samo začetne težave. Težko in za mnoge nepojmljivo se zdi zato, ker je stvar nova. Toda v državnem sektorju bodo vse te težave neupanja in nepojmovanja smisla in svrha plana v par mesecih premagane. Prevladati moramo samo preostali nered, ki še vlada v posameznih podjetjih in ustanovah in pripravi vodilne funkcionarje in uslužbenke, ki mislijo, da bodo mogli kar koli delati po svoje.

Pogoj plana je evidenca. Na splošno nismo mogli v prvem in drugem letu pristopiti k planskemu gospodarstvu, ker plansko gospodarstvo zahteva točno evidenco, ki je mi v začetku niti v glavnem nismo imeli. Perioda, ki je za nami, je perioda pripravljanja pogojev za planiranje. V tej dobi smo morali zagotoviti ta pogoje, ugotoviti, kaj imamo, s čim razpolagamo, da bi mogli opredeliti višino gospodarskih nalog, ki bi z ozirom na razpoložljiva produktivna in materialna sredstva bile ostvarljive.

Ker smo izpolnili dva pogoja: da je oblast v rokah ljudstva, da so osnovna produktivna sredstva v rokah ljudstva, smo prišli do tega, da moremo začeti obvladati in upravljati z objektivnimi ekonomskimi zakoni. Socialistično plansko gospodarstvo je nasprotje anarho-kapitalističnega gospodarstva. V kapitalističnem gospodarstvu ne more biti govora o obvladovanju objektivnih ekonomskih zakonov, ki tam delujejo stihijno. V našem gospodarstvu ti zakoni ne delujejo več stihijno. Družbeno gospodarstvo — naše načrtno gospodarstvo se jim stavlja po robu. V kapitalizmu vlada slep anarhičen zakon, ker se proizvaja blago izključno v svrhu privatnega prilaganja, proizvaja se v svrhu dobička, ne pa v svrhu zadovoljitve potreb ljudi. V našem planskem gospodarstvu pa se proizvaja v

svrhu zadovoljitve potreb ljudi in se proizvaja po planu. Proizvajamo, kar najbolj potrebujemo, ne proizvajamo samo zato, da bi imeli dobiček.

Sicer ne moremo po svoji volji, kakor bi sami želeli, lomiti objektivne nujnosti prirodnih zakonov, ki predstavljajo za nas določene ekonomske omejitve našemu gospodarskemu razvoju. Toda ker v naprej ugotavljamo te objektivne nujnosti, smo v okviru teh v stanju zbirati sredstva za postopno premagovanje in odstranjevanje teh objektivnih omejitev našega ekonomskega razvoja.

Ne moremo n. pr. v enem letu postati industrijska dežela, ne moremo hitreje zadovoljiti vseh naših potreb, ker še nimamo dovolj osnovne težke industrije, da bi sami proizvajali produktivne stroje, nimamo še dovolj odprtih vseh virov naših surovin, ker nam primanjkuje tehničnih kadrov, kvalificiranih in celo navadnih delavcev. V mnogih primerih smo še navezani na inozemstvo, da tam kupujemo stroje in surovine, ki jih mi ne posedujemo oziroma še ne moremo producirati. Nimamo cele vrste opreme za naše velike plavže, martinare, nimamo dovolj tračnic, nimamo dovolj električnih turbin, nimamo mnogo drugih aparatov, finih strojev za proizvodnjo, mehaničnih sredstev produkcije. Vse to moramo kupiti v inozemstvu in to samo z devizami. En del inozemstva nam ni naklonjen, ker ga boli, da je naša država prenehala biti njegova interesna sfera, zato nam tam delajo ovire, stavlajo težke pogoje za svoje trgovske odnose z nami. Mi pa hočemo očuvati našo gospodarsko neodvisnost, t. j. ne moremo dati nikakih koncesij na celotno naše gospodarstvo za ceno nekaj posojil, ki bi nam jih bili pripravljali dati v inozemstvu. Sistem imperializma je tak, da daje posojila, imeti pa mora zato garancijo, to se pravi, da se intabulira kakor banka, povrhu bi pa še hoteli odločevati, za kaj smemo njihovo posojilo porabiti. Dobavljali bi nam kolesa, radioaparate in slično, kvečjemu opremo za lahko industrijo, nikakor pa ne za težko. S tem bi pa riskirali našo neodvisnost. To so objektivne omejitve, ki so izven in proti naši volji. Mi zavestno iščemo izhoda iz teh objektivnih omejitev, zbiramo vse razpoložljive previške za izvoz zato, da uvažamo samo tisto, kar nam je najbolj potrebno za našo lastno industrializacijo. Začeli smo graditi najprej tiste tovarne, ki bodo proizvajale stroje in sredstva za opremo drugih tovarn.

V našem petletnem planu bomo celo mogli izvršiti več, ker imamo že relativno močnejšo industrijsko podlago, ki nam omogoča še hitrejši tempo industrializacije v korist celokupnosti jugoslovanskega gospodarskega prostora. V našem republikanskem planu samem gresta več kot dve tretjini v industrijo. Pogoj obvladovanja ekonomskih zakonov je, ustvariti si ekonomski temelj našega blagostanja. Toda čeprav smo postavili zadovoljitev naših kulturnih potreb na drugo mesto, da smo se n. pr. v olstvu osredotočili skoraj izključno na otvoritev tehničnih sredstev in višjih šol, da bi si zagotovili kadre za razvoj našega gospodarstva, naši napori vendarle niso taki, da bi tudi trenutno zahtevali zmanjšanje življenjskega in kulturnega standarda našega delovnega človeka. Naš sistem gospodarstva je tak, da se sproti z dvigom naše industrije dviga tudi materialno blagostanje. Ker smo postali gospodarji svojih lastnih družbenih odnosov, lahko torej tudi upravljamo in korigiramo ekonomske zakone.

Naše planiranje in državna uprava nad osnovnim gospodarskim življenjem omogoča kontrolo in uspešno intervencijo povsod tam, kjer se še pojavi kapitalistična stihija.

V državnem sektorju proizvodnje in trgovine ter več ali manj tudi v združnem sektorju bomo ob primeri budnosti in mobilizaciji upravnih tehničnih osebja in naših aktivistov razmeroma dosti lažje upravljali gospodarstvo po planu zlasti še, ko se bo v celoti uveljavil ta planski sistem, ki ga sedaj uvajamo. V industriji in državnem sektorju sploh imamo vrsto poveljnejših pogojev in okoliščin, ki bodo lajšali uspeh pri realizaciji plana. Vsi delavci več ali manj razumejo, da je v kapitalističnem gospodarstvu raslo bogastvo in izkoriščanje delavcev in da je to danes drugače, da dobiček ne gre več v žepu privatnih kapitalistov in izkoriščevalcev, da gredo vsi previški ustvarjene vrednosti v skupni fond za kritje običajnih državnih potreb, za našo obnovo — za razširjanje naše produkcije, to se pravi, za razvijanje naše industrije, da večji donos dela daje tudi večje nagrade in boljše delovne in življenjske pogoje. Princip stimulansa, po katerem bo delavec tem boljše nagraden, čim večja bo storitev, da bodo tovarniški in obrtni delovni kolektivi kot celota koristniki doseženih planskih in nadplanskih

Nadaljevanje na 4. strani.

Referat tov. Ianeza Hribarja na seji Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije Delo Osvobodilne fronte na vasi

Tov. Janez Hribar je v svojem referatu o delu OF na vasi med drugim dejal: Državni gospodarski plan, ki pomeni konec starega anarhokapitalističnega gospodarstva, pomeni tudi na vasi ogromno spremembo v dosedanjem razdrobljenem in nenačrtnem gospodarstvu. Zato je treba tudi izvesti plana v kmetijstvu posvetiti izredno veliko pozornost. Pred organizacijami OF na vasi stoji odgovorne naloge, ker ga bodo morale popularizirati tako, da bo vsak delovni človek na vasi razumel velikanski pomen, ki ga ima plan za razvoj in napredek na vasi.

Naloga političnega vodstva na vasi je, da tako aktivizira delovne množice vasi in s tem že v naprej prepreči razdiralno delo ljudski oblasti sovražnih elementov. Dosedanji razvoj je pokazal, da je tudi na vasi med poštenim delovnim ljudstvom dovolj smisla in razumevanja za vse gospodarske ukrepe, ki jih izvaja ljudska oblast, kjer koli je bila dovoljna aktivizacija OF. Samo neaktivnosti naših organizacij na vasi moramo pripisati, da je ponekod sovražnim elementom uspelo zbežati poštene delovne ljudi, da niso aktivno sodelovali, temveč pasivno stali ob strani.

Plan ima nalogo vključiti v celotni gospodarski sistem tudi kmečkega proizvajalca. Plan vnaša tudi v kmečko gospodarstvo tisto sigurnost, ki bo rešila kmeta negotovosti, v kakršni je živel v starem anarho-kapitalističnem gospodarstvu. Lahko rečemo, da pomeni gospodarski plan, ki ga uvaja naša ljudska država, dejansko gospodarsko svobodo, kaže mu pot v bodočnost, kjer ne bo odvisen ne od gospodarske krize ne od raznih spekulacij.

Plan bo določal, katere vrste kultur je treba sejati in za te kulture bo že v naprej določil trg. Z raznimi industrijskimi in trgovskimi podjetji bo kmečki proizvajalec sklenil pogodbo, po kakšni ceni in pod kakšnimi pogoji bo prodal svoje presežke. Nesigurnost, ki ga je težila in mu povzročala skrb v anarhičnem gospodarstvu, je z uvajanjem plana odstranjena.

Cene kmetijskih in industrijskih produktov ne določajo več karteli in trusti, temveč se določajo po načrtu, ki stremi za tem, da so te cene čim bolj skladne. Cene so trdno določene in jih ne more ogrožati nikakršna spekulacija. Nesigurnost, ki je kmeta težila in mu povzročala težke skrbi, je s tem odstranjena.

Toda izvedba plana, določanje, koliko in kaj nekdo seje in uspešen odkup, je silno oteženo, dokler imamo opravka s stotisoči gospodarstev, razdrobljenih na milijone parcel. Treba je pristopiti k novemu načinu gospodarjenja, ki bo omogočil izvedbo teh načrtov. Strojna obdelava je uspešna le na velikih kompleksih. Mi smo v tem pogledu še na začetku, nova industrija nam bo šele omogočila mehanizacijo in elektrifikacijo kmetijstva. Pravilna planska razdelitev kultur in odkup kmečkih presežkov, sklepanje pogodb s producenti je lahko uspešno le, če so mali producenti povezani preko različnih združnih oblik.

Najemanje strojev pri strojni postaji je cenejše in enostavnejše, ako to opravi združba, v kateri so združena privatna gospodarstva, čeprav samo zaradi obdelave zemlje, pridelek pa da ostane individualna last. Kmetijsko obdelovalnih združb imamo lahko več tipov, ki bodo prilagojene mentaliteti združnikov in krajevnim terenskim prilikam.

Dalje imamo kmečke zadruge, ki na razne načine povezujejo male proizvajalce, ki bodo s tem omogočale lažjo izvedbo plana. Živinorejske, lesne, sadne in še nekatere vrste združb, ki že obstajajo, se bodo bližnji bodočnosti še močno razširile. Naloga teh združb je, v produkciji povezovati, čeprav v rahli obliki, razne male producente ter te produkte skupaj prodajati brez posrednika, bodisi državi ali pa direktno konzumentom.

Tak način gospodarstva pa marsikomu ni všeč, ker pomeni konec eksploatacije s strani raznih vaških magnatov, ki so si kopicili in večali svoje premoženje ob vse večjem propadanju malih in srednjih kmetov. Delovanje teh ljudskih oblasti sovražnih ljudi, prihaja povsod na vasi do izraza, posebno pri odkupu pridelkov, pri plačevanju davkov, uvajanju nove združne linije itd.

Vsakemu poštnemu človeku je jasno, zakaj je potreben načrten odkup kmečkih pridelkov. Ti elementi pa hočejo prosto trgovino s kmečkimi pridelki, da bi uganjali rno borzo in spravljali skupaj visoke dobičke na račun delovnih množic, ki bi bile prisiljene zaradi tega stradati. Take primere je treba obravnavati na javnih sestankih.

Treba je delovnim množicam na vasi jasno in razločno povedati, kdo spada v ljudske odbore in odbore OF. Ne more biti iskren pristav OF tisti, ki hoče na vasi in v državi nespremenjene razmere, kot v stari Jugoslaviji. Nas ne sme motiti dejstvo, da so nekateri teh ljudi, ki so danes sovražni do politične linije OF, med narodno osvobodilno borbo bili pozitivni, toda njihovo sedanje zadržanje pa jasno dokazuje, da so bili sicer nasprotniki okupatorja, da pa so si želeli povratka starega vrednotnega stanja. Brez dvoma je tako stališče v nepomirljivem nasprotju s interesi delovnih množic, ki so se borile proti okupatorju in njegovim pomagačem, tisto so bile trdno odločene vzpostaviti ljudsko oblast.

V vrste OF spadajo prav vsi pošteni in delovni ljudje, vsakdo, kdor si želi boljše in srečnejše bodočnosti delovnega ljudstva. Nobenega razloga ni, da bi bil zaskrbljen srednji ali pa celo mali kmet in delovni obrtnik.

So pa tudi primeri v nekaterih naših odborih, da so se vanje vrinili razni demorzniki, kričarji in pijanci, skratka ljudje brez ugleda, ki skušajo terorizirati in hruliti z »reakcionariji« poštene in dobre gospodarje v vasi. Mnogo ljudi prav na ta način odbijamo od sodelovanja v naših političnih organizacijah in jih na ta način pasiviziramo.

Namesto, da bi bila OF na vasi tisto zdravo in živo jedro, okrog katerega bi se zbirale delovne množice vasi, od koder naj bi prihajala iniciativa za vso gospodarsko in politično delavnost, je pa mnogokrat zagovornik osebnih interesov posameznikov.

Treba je spremeniti to stanje in razgibati vse poštene ljudi na vasi. Razširiti je treba bazo OF in vključiti v aktivno delo v organizaciji OF vse ljudi, katerih interesi so skladni z linijo OF, ki je linija delovnega ljudstva. Zdravo jedro delovnih kmečkih množic bo dovolj krepko, da bo onemogočilo delovanje škodljivih elementov.

Naravnost zločin je, da puščamo tako število volivcev ob strani, da niso aktivno vključeni v organizacijo Osvobodilne fronte in da ne sodelujejo pri reševanju vseh važnejših vprašanj, ki se tičejo njihovega kraja in njihovih gospodarskih interesov.

Že prej smo govorili o združništvu, toda ugotoviti je treba še enkrat, da se združništvo ne razvija tako, kot bi bilo potrebno. Razni elementi ovirajo ustanavljanje novih združb in pravilno delovanje dosedanjih. V vodstvu mnogih združb sedijo ljudje, ki izkoriščajo zadruge v svoje osebne namene, poneverjajo združno premoženje in onemogočajo vplod združnikom v poslovanje zadruge. Tako stanje v združbah more spremeniti množična kontrola in aktivnost ljudskih množic, ki bodo smatrale zadruge za svoje organizacije ter iz njih poglale vse spekulante.

Osvobodilna fronta na vasi mora biti krepka pomoč KLO. Pri različnih akcijah, ki jih mora izvesti KLO, kakor setvena kampanja, odkupi presežkov itd., mora sodelovati organizacija OF. Izvajanje teh uredb in raznih akcij uspe le tedaj, če so politično dobro pripravljene.

Z ustanavljanjem lokalnih podjetij dobivajo KLO zopet nove naloge. Ta podjetja, ki bodo služila krajevnim odborom za krepitev njihove davčne moči in za zbiranje sredstev, ki jih bodo ljudski odbori porabili v razne koristne svrhe, bodo uspevale le tedaj, če bodo pod pravo masovno kontrolo.

V vsej državi se uvaja tekmovanje na vseh področjih dela. Tudi na vas moramo vnesti zdrav tekmovalni duh. Napraviti je treba tekmovalni načrt za izvedbo plana na vasi in za čim boljše obdelavo zemlje pri pomladanski setveni kampanji. V tej setveni kampanji naj tekmujejo med seboj vasi, katera bo bolj in hitreje izvedla kampanjo za pomladansko obdelavo zemlje in tekmovanje za razširjanje novih kultur, ki jih predvideva plan.

Ko govorimo o uspešni obdelavi zemlje, moramo razviti široko propagando za strojno obdelavo. Tudi na tem področju naj se razvije tekmovanje, katera vas bo več svoje površine obdelala s traktorji in modernimi stroji, katera bo prej sklenila pogodbo za obdelavo zemlje s strojno traktorsko postajo in tako omogočila traktorski postaji načrtno delo.

Na podeželju se ustanovljajo državne traktorske postaje in traktorske brigade. Tudi te postaje in stanice brigad morajo služiti našemu kmečkemu ljudstvu, ne samo, da mu izorjejo zemljo, temveč morajo postati nekaj tehnični svetovalec. Strokovnjaki, ki bodo zaposleni na postajah in brigadah, bodo morali biti na razpolago s strokovnimi, tehničnimi nasveti, ki jih bo lahko deležna vsa bližnja okolica. Organizirati bomo morali na teh stanicah redne sestanke, kjer bodo ljudje deležni strokovnega pouka, zlasti glede strojno-traktorske obdelave. Kjer bo na razpolago agronom, bo istotako moral vsej svoji okolici pomagati pri izvedbi setvenega plana, pri melioracijah, pri pravilnem plodoredu, pri organizaciji semenske službe, vzgoji plemenske živine itd. Istotako morajo postati drž. kmet. posestva središča za strokovne in tehnične posvete. Tudi tu naj bi se naši kmetje, gospodarji in združniki zbirali in se pogovorili o vseh vprašanjih modernega gospodarstva.

Sprito teh nalog moramo poživiti delo OF in njenih masovnih organizacij. Poživiti je treba tudi kulturno, prosvetno in politično vzgojno delo na vasi. Naše kulturno prosvetno in politično vzgojno delo na vasi mora biti usmerjeno vedno tako, da bo vzgajalo delovne zavedne državljane, ki bodo znali reševati probleme svojega kraja in aktivno sledili razvoju države.

Naše kulturno prosvetno delo na vasi mora biti živo in se pečati z vsakdanjimi problemi, ki zanimajo ljudi, mora poglabljati stike med mestom in vasjo. Prav nobenega smisla nima filozofirati o politiki po vseh mogočih deželah, ne pa se zanimati za razmere, ki vladajo pri nas doma. Treba je aktivno pritegniti učiteljsko, kar ga je naprednega na vasi, ki ji pomaga pri našem kulturno prosvetnem delu. Istotako naj pomaga

pri vzgoji mladine v mladinskih organizacijah. Kulturno prosvetno delo na vasi je potrebno, da se dvigne kulturni nivo kmečkega prebivalstva.

OF mora dajati pobudo za ustanavljanje teh kulturno-prosvetnih organizacij, skrbeti pa mora tudi za njihovo delovanje, da bo to delovanje aktivno in vzgojno in da bo vsebina kulturnega dela na prvi liniji, da bo kulturno delo resnično služilo prevzgoji množic.

Da se delo na vasi še bolj razgiblje, bo treba organizirati kmečke razstave, kmetijske festivale v narodnih nošah, razne fizkulture prireditve iz vrst kmečkega ljudstva. Zelo malo so tudi razširjena predavanja s skioptičnimi slikami, kar je zelo važno v naši propagandi in v našem vzgojnem delu. Treba je tudi vzbuditi zanimanje za dopisništvo, naše politično in okovno časopisje. Potrebno bo organizirati skupne obiske naših kmečkih združb za skupno obdelavo zemlje. Tu se bodo obiskovalci prepričali o prednosti združnega gospodarstva in možnosti strojne obdelave, ki jo vogoča šele tak velik združni kmet. obrat. Tudi bi bili koristni skupni obiski naših tovarn, kjer bi se pobliže seznanili in pogovorili o vseh problemih med seboj kmetje in delavci.

Veliko več pozornosti kot do sedaj je treba na vasi posvetiti vzgoji kmečke žene in kmečke mladine. Tako žena kot mladina naj bi bila od naših organizacij deležna tiste podpore, ki je potrebna, če hočemo, da bo šla v svojem razvoju hitro naprej in tako je nemalo primerov, da so naše kmečke žene pa tudi kmečka mladina pod vplivom reakcionarne propagande.

Isto velja za mladino. Mladina, ki je bila v boju v prvih linijah in je nesebično žrtvovala za svobodo svoje najbližje borce, ta mladina tudi pri gradnji domovine in v gospodarskem boju, ki ga biže nova Jugoslavija, zopet koraka na čelu. Mladina bo pri vseh nalogah aktivno sodelovala, ako jo bomo na pravilen način pritegnili k delu. Pri akciji za čiščenje sadnega drevja je treba dati pobudo za snavanje delovnih brigad, ki bodo pomagale pri čiščenju sadnega drevja. Tudi pri uničenju koloradskega hrošča bo potrebna pomoč mladine.

Kmečka žena kakor tudi kmečka mladina je sedaj stala ob strani ravno zaradi neaktivnosti OF na vasi. V bodoče je treba tako kmečki ženi kot mladini posvečati izredno pozornost. Skrbeti, da bodo žene kakor mladina deležni kulturno prosvetne vzgoje in da se bodo živo zanimali za vse gospodarske, politične in kulturne probleme vasi.

Ogromne so naloge, ki so postavljene pred organizacijo Osvobodilne fronte na vasi. Te naloge bo OF rešila le tako, da bo na pravilen način pritegnila h konstruktivnemu delu vse pošteno misleče ljudi.

PNOO za Slov. Primorje in Trst je izpolnil svojo zgodovinsko nalogo Ob razpustu PNOO naroča: Ljudske množice, ki bodo ostale izven meja FLRJ, naj ohranijo svojo enotnost in naj se še tesneje strnejo okoli SIAU

S podpisom mirovne pogodbe z Italijo je Pokrajinski narodno-osvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst dovršil svojo zgodovinsko nalogo. Člani PNOO-ja so se v nedeljo, dne 23. februarja t. l., zbrali v Trstu k poslednji seji, na kateri so pregledali delo PNOO-ja od njegove ustanovitve in sklenili, da se sedaj, ko v novih okoliščinah ne more več vršiti nalog, katere mu je poverilo primorsko in tržaško ljudstvo, razide. Predsednik Glavnega odbora PNOO-ja za Slovensko Primorje in Trst, France Bevk, je ob zaključku zadnje seje med drugim dejal:

»Pokrajinski narodno-osvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst je s podpisom mirovne pogodbe z Italijo dovršil svojo zgodovinsko nalogo. Razhaja se v zavesti, da je storil vse, kar je bilo mogoče, da bi bilo vprašanje Julijske krajine rešeno v duhu pravičnosti. Iskrena demokratska čustva, ki so ga vodila skozi vso dobo njegovega obstoja, mu narekujejo, da tudi v sedanjem položaju dejansko prispeva k miru.«

PNOO za Slovensko Primorje in Trst je nato izdal naslednji odlok: »Zaradi mednarodne odločitve, da se SLOVENSKI DEL JULIJSKE KRAJINE razdeli med FLRJ, Republiko Italijo in Svobodno tržaško ozemlje, se Pokrajinski narodno-osvobodilni odbor razhaja, ker mu je s to razdelitvijo onemogočeno izvrševanje nalog, za katere ga je primorsko in tržaško ljudstvo izvolilo.«

Na primorsko ljudstvo pa je PNOO ob tej priliki izdal naslednji proglas:

SKLEPI Glavnega odbora OF Slovenije

Glavni odbor Osvobodilne fronte Slovenije je na svoji seji dne 24. februarja 1947 glede na sedanjí gospodarsko-politični položaj in na osnovi referatov in diskusije sprejel sledeče sklepe:

I.

1. Na državnem gospodarskem sektorju morajo organizacije OF zastaviti vse sile, podvzeti vse organizacijske ukrepe in primerno uskladiti oblike organizacije in metode njihovega dela s sistemom našega planiranja, zato da bo planiranje uvedeno v vseh podjetjih in ustanovah v času postavljenih terminov in da se bodo po planu postavljene naloge pospešeno izvrševale.

2. S polnim razumevanjem celokupnih interesov naše države se mora OF neprestano boriti za to, da se izloči vsaka špekulativna trgovina in prikrivanje življenjskih potrebščin in da se vestno in čim hitreje izvršujejo vsa navodila o odkupu in planski razdelitvi poljedelskih pridelkov.

3. Vse organizacije OF so dolžne objasnjevati vse mere, ki jih zahteva naš plan in ki vodijo k sigurni eksistenci vsakega našega delovnega človeka, najsi bo delavca, nameščenca ali privatnega producenta kmeta in obrtnika.

II.

1. Osvobodilna fronta naj odsej vrši svoje delo neposredno preko strokovnih, gospodarskih, stanovskih, kulturno-prosvetnih, mladinskih in ženskih organizacij in ne ločeno od njih. Odbori Osvobodilne fronte v industrijskih centrih, mestih, trgih in vasesh morajo predstavljati politično vodstvo njihovega področja in s tem vse organizacijskih oblik javnega udejstvovanja naših delovnih množic.

2. Izvedejo naj se po vseh organizacijah Osvobodilne fronte čim prej volitve v nove odbore. Istočasno naj se izvrše volitve v okrajne plenum OF, ki naj predstavljajo širok delovni in vodstveni politični aktiv okraja.

3. K pripravam za volitve v nove odbore naj se pritegnejo predstavniki delovnih plasti našega naroda z gospodarskega in upravnega državnega področja, kakor tudi s področja privatnega delovnega sektorja. Terenske in okrajne organizacije OF naj še sedaj izločijo iz svojih odborov vse tiste poedince, ki s svojim nepravilnim ravnanjem preprečujejo širino Osvobodilne fronte in njeno smotno delo.

4. Mestne organizacije Osvobodilne fronte naj se prilagodijo upravnim teritorialni razdelitvi mestnih področij ter naj izločijo iz svojega organizacijskega sestava vse organe in funkcije, ki so temeljile na poedincih. Za vodstvo mesta kot celote, mestnih rajonov in terena naj mesta izvolijo plenum in odbore, ki naj predstavljajo kolektivne vodstvene politične organe vseh organizacij in prebivalcev njihovega terena.

5. Odbori naših množičnih in strokovnih organizacij so skupaj z odbori Osvobodilne fronte dolžni regulirati vprašanja množičnih sestankov, kakor sestankov in sej aktivistov OF. Sestanki in seje naj se vrše v okviru matične organizacije, študij pa naj bo organiziran enotno za vse pristaje OF, tako da bo vsak poedinec vključen samo v en študijski krožek in da se na ta način ukine dosedanja praksa, po kateri je član OF študiral isto materijo v več različnih krožkih ali organizacijah.

6. Organizacije Osvobodilne fronte morajo ustvariti možnost, da bo mladina v letošnjem letu z uspehom dovršila svoje šolanje in da bo zastavila vse svoje sile za izvajanje gospodarskega načrta s široko organizacijo delovnih brigad. Proga Samac—Sarajevo naj bo za našo slovensko mladino največja in najčastnejša tekmovalna naloga v letošnjem letu.

7. Zaradi pospeševanja konstruktivne kritike naj Izvršni odbor organizira javno tribuno in k sodelovanju pritegne vodilne funkcionarje.

III.

1. Z aktivizacijo vseh delovnih ljudi na vasi je treba politično in organizacijsko utrditi odbore OF v vasesh tako, da bodo sposobni izvrševati naloge, ki stoji pred Osvobodilno fronto v zvezi s planom. Odbori OF na vasi morajo biti iniciator najrazličnejših organizacijskih oblik povezovanja in aktivnosti vseh delovnih ljudi in istočasno povezovati delovanje kmetijskih, kulturno-prosvetnih in združnih organizacij, dajati politično vsebino njihovem delu in jim ustvarjati perspektive.

2. Aktivisti OF morajo v bodoče mnogo več svojega dela usmeriti k reševanju konkretnih politično-gospodarskih in kulturno-prosvetnih nalog na vasi.

3. Pri Izvršnem odboru Osvobodilne fronte se ustanovi kmečka komisija, ki bo dajala konkretno pomoč organizacijam in aktivistom pri njihovem delu na vasi.

GLAVNI ODBOR OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE.

Ljubljana, dne 24. februarja 1947.

»Pokrajinski narodno-osvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst je na seji Glavnega odbora dne 23. februarja t. l. soglasno sklenil, da se razide.

Ob tej priliki se s ponosom ozira na pot, ki jo je prehodil od dne, ko je bil sredi najbolj krvave borbe proti okupatorju postavljen od ljudstva kot njegova najvišja naredbodajna in izvršna oblast, da dela v njegovo korist in pred vsem svetom zagovarja njegove pravice. Izjavlja s poudarkom, da je po svojih najboljših močeh vestno vršil svojo dolžnost v boju za demokratske pravice, za napredek in blagostanje prebivalstva tudi tedaj, ko mu je v coni A bila odvzeta oblastvena funkcija. Ni mogel pristati na sodelovanje za ceno rušenja ljudske oblasti in njenih ustanov, da bi s tem ne grešil proti načelom demokracije in izdal koristi ljudstva, ki mu je z izvolitvijo izkazalo svoje zaupanje. Medtem ko so bile v coni B, kjer je ljudska oblast neokrnjena, izvedene mnoge važne socialne in gospodarske reforme, se je moral PNOO na ozemlju cone A omejevatí po večini na ljudsko samopomoč, na predloge, navodila ter nasvete in na proučevanje problemov, ki so se pojavljali na terenu, ne da bi jih mogel uspešno reševati.

Kljub vsem zaprekam in težavam je PNOO tudi v najtežjih trenutkih ostal zvest načelom, ki so ga sredi borbe poklicala v življenje, istočasno pa je zastavljal vse svoje moči in sposobnosti za to, da bi bila svetovna javnost pravilno poučena o razmerah v naši deželi, o željah in težnjah njenega prebivalstva, da bi bila dosežena pravična rešitev vprašanja bodoče pripadnosti Slovenskega Primorja in Trsta. Krivdo za to, da so bila znova pogažena demokratska načela pravičnosti, nosijo pred zgodovino tiste zapadne sile, ki ga je kljub vsem oviram imperialističnih teženj vsilile svojo voljo. Ponavljamo, kar smo poudarjali že večkrat, da se primorsko ljudstvo ne bo nikoli sprijaznilo z odločitvijo, ki je v ostrem nasprotju s pravico in njegovimi življenjskimi koristmi. Množicam, ki so se toliko žrtvovala za svojo svobodo in bile prevarane v svojih upih, ne bo mogel nihče braniti, da se ne bi z vso odločnostjo dalje borile za svoje cilje. Politična zrelost, s katero gledamo na dogajanje, nam narekuje, da bomo tudi v neosvojenih krajih s sodelovanjem vseh pozitivnih sil delali za pomirjenje in za ustvaritev boljših življenjskih pogojev prebivalstva.

S tem, da je bila po mednarodni odločitvi proti volji ljudstva enotnost Slovenskega Primorja in Trsta nasilno raztrgana na tri dele, katerih vsak bo živel svojo usodo, je PNOO izgubil v poverjeni obliki svoj smisel ter je dovršil svojo zgodovinsko nalogo. Ko se razhaja, se za izkazano polno zaupanje toplo zahvaljuje prebivalstvu slovenske in italijanske narodnosti, ki ga je kljub vsem oviram in težavam podpiralo, ga spoštovalo in z njim najtesneje sodelovalo. Tistim množicam, ki ostanejo izven meja Jugoslavije, vneto priporoča, naj ohranijo bolj kot kdaj prej svojo politično enotnost in se še tesneje strnejo okoli Slovensko-italijanske antifašistične unije in naj za uresničenje njenega programa nadaljujejo z borbo. Naj se z zaupanjem naslonijo na napredne sile nove Jugoslavije, kajti le z zvestim sodelovanjem vseh demokratskih sil doma in v svetu bodo kdaj v bodočnosti lahko praznovali popolno zmago svojih težej. PNOO se poslavlja z željo, da bi bil ta cilj, ki je bil tudi cilj njegovih naporov, čim prej dosežen v trajno pomirjenje in srečo primorskega ljudstva.

„Vsi na progo“ je geslo naše mladine, „Vse za progo“ je geslo našega ljudstva

Že v prvem dnevu tedna naših brigad je ljudstvo zbralo nad 1 milijon lir

»Opremil bomo naše mladinske brigade za progo Samac—Sarajevo«, s tem geslom se je ljudstvo Vzhodno-primorskega okrožja že mesec dni pripravljalo na »Teden za naše brigade« od 23. februarja do 2. marca, v katerem bomo zbrali denar in razno opremo, ki jo potrebujejo mladinske delovne enote. Na zborih volivcev, na agitkah v tovarnah, na sestankih mladine in žena, povsod so razpravljali o tem, kako gradnja druge mladinske proge predstavlja temeljno gradnjo v prvem letu petletnega gospodarskega načrta in ljudstvo je na sestankih sklepalo, na kakšen način bo vsak posameznik pripomogel k gradnji proge — v denarju ali materialu.

Iz vasi Klenika in Trnja v okraju Postojna so z zbora volivcev poslali sledečo resolucijo:

Koroškemu ljudstvu!

Prebivalci vasi Trnja in Klenika, zbrani na zboru volivcev, iskreno pozdravljamo vas, koroške Slovence, ki se vztrajno borite za priključitev k FLRJ. Tudi mi smo trpeli dolga leta pod istim sovražnikom in zato razumemo vašo borbo in vaše težnje. Zmagali smo z vztrajno in odločno borbo in si priborili tako zaželeno svobodo. Sedaj imamo svojo, ljudsko oblast in svobodno se izživljamo na političnem, gospodarskem in kulturnem področju.

Kličemo vam, da vztrajate v borbi in mi vam bomo dosledno pomagali. Saj smo se obvezali, da bomo sodelovali pri graditvi socializma v naši državi in s sledečimi obveznostmi bomo prispevali za opremo brigad, ki bodo gradile progo Samac—Sarajevo:

1. Vasi Trnje in Klenik bosta dali 5000 lir prostovoljnih prispevkov;

2. za naše brigade bomo zbrali 40 kosov orodja;

3. žene bodo sešile 40 oblek za brigadirje.

Živela Koroška v svobodni Titovi Jugoslaviji!

Živelo borbena koroško ljudstvo!

V Postojni so razstavili v dve izložbeni okni Delavske zadruga vsa darila, ki so jih prejele naše mladinske delovne brigade v znak priznanja za njihov doprinos k obnovi v letu 1946. Poleg tega pa je v izložbi velik zemljevid, ki kaže novo progo Samac—Sarajevo, in poziva, naj pri tej gradnji sodeluje vse ljudstvo. Taka razstava je odprta tudi v Ajdovščini. V Ilir. Bistrici so se obvezali, da bodo na oglasni deski vsak dan sproti objavljali vse uspehe zbiranja. V Žabčah v Tolminskem okraju se je v ljudski univerzi vršilo predavanje o gradnji

Matere iz Trnja v prostih urah pripravljajo vse potrebno, da bodo brigadirji preskrbljeni z vsem potrebnim

nove železnice in šaka predavanja bodo še v Idriji ob Bači, v Tolminu in v Sv. Luciji. Mnogo vasi so okrasili s parolami, ki izražajo voljo ljudstva za izvedbo petletnega načrta. Tudi v bralnih krožkih po nekaterih vaseh so razpravljali, kako se bo z delom na mladinski progi še bolj utrdilo bratstvo jugoslovanskih narodov.

Z mislijo »Mladina bo žrtvovala svojo delovno silo — mi pa žrtvuemo v materialu za izgradnjo proge« se je vse ljudstvo pripravilo za »Teden naših brigad«. V nedeljo, 23. t. m., pa so delavci v tovarnah, kmetje po vaseh, žene, mladina pričeli zbirati denar, hrano in razne potrebščine za brigade.

Najbolje so se pokazali idrijski rudarji, ki so en dan prostovoljno delali in do nedelje zvečer je bilo v Idriji zbranih že 268.443 lir. »Tudi matere bomo za mladinsko progo dale vse,

kar imamo,« so dejale žene v Hrastju, in so s prireditvijo ter prostovoljnimi prispevki zbrale 17.000 lir. Kmetje v Tribuših pa so dejali: »Ker pri nas nimamo mnogo denarja, bomo pa zbrali živila, jih prodali v zadrugi in izkupiček bo za brigade« in prvi dan so zbrali poleg 650 lir tudi 80 kg živeža. Tudi zadruga so se dobro pokazale; centrala v Postojni je odstopila kar 100.000 lir.

»Na progo nas bo šlo 22, prizadevali pa si bomo pridobiti še druge,« so se obvezali mladinci in mladinke na sestanku v Poljubinu; tisti pa, ki ostanejo doma, so sklenili, da bodo skupno obdelovali zemljo družin brigadirjev. V sežanskem okraju se jih je doslej obvezalo za prvo izmeno 30, skupno pa 76. »Pri nas pa bomo napravile zastavo za brigado Ivana Turšiča - Iztoka in 8 četnih zastav,« so se obvezale žene v postojnskem okraju. Od 25 dijakov v tolminskem učiteljsku jih bo šlo na progo 18; ostali ne morejo iti, ker niso dovolj močni in zdravi; sklenili pa so, da bodo vsi izdelali šolo, ker vedo, da se bodo gradnje udeležili le dobri dijaki.

Ni je tovarne, vasi, šole, mesta, kjer ljudstvo v »Teden naših brigad« ne bi sodelovalo. V samih številkah še ni izražena vsa požrtvovalnost in ljubezen do skupnosti naših delovnih množic, vendar že iz le nekaterih podatkov vidimo, da si naši delavci in kmetje odtrgujejo od svojih ust, ker vedo, da s tem koristijo skupnosti in končno tudi sami sebi. Delavci in nameščenci tovarne vezanih plošč v št. Petru na Krasu so zbrali 34.731 lir, kmetje iz Hrastja 16.000 lir, mesto Ajdovščina 15.000 lir, sindikalna podružnica nameščencev okraja Postojna 22.300 lir, Vinarska zadruga v Vipavi 12.000 lir, Poljubin 10.000 lir, nogavice in odeje, Sv. Lucija 8200 lir in 40 kg živil, mladina v Trnovem je zbrala s prireditvijo 20.000 lir, Vrčica je zbrala 6000 lir in razni živež, Nabavno-prodajna zadruga v Postojni 25.000 lir.

Iz Kneže bodo odšle žene Papež Zofka, Mrak Katarina, Cvek Marija na progo za kuharice; iz Podmelca bo šel za bolničarja Humar Felcij, ki ima 37 let; iz Žabč bo šlo na progo 30 mladincev in mladink, v št. Petru in v Postojni pa so na zboru volivcev skle-

nosti 3640 lir, na postaji Sv. Lucija 2385 lir itd. Žene iz Zagona so zbrale 2000 lir, iz Studenega pa 1450 lir in 190 kg krompirja, 32 kg fižola, 36 kg moke in nekaj masti.

Prosvetni svet iz Orehka je odstopil ves svoj dohodek od prireditve v znesku 1605 lir, mladina v Il. Bistrici bo ob zaključku napravila veliko prireditve, prav tako pevski zbor iz Slavne, Postojne in gimnazijski ter harmonikarski zbor v tem mestu.

S tako požrtvovalnostjo, katere bežen pregled daje gornje številke, zbira naše ljudstvo za svoje mladinske brigade. Prav so imele žene iz št. Vida, ki so dejale: »Včasih smo zbiral za partizane, ker smo vedele, da se borijo za svobodo. Danes pa bomo dale za mladinske brigade, ki nam bodo delale za boljše življenje.« Ljudstvo ve, da gradimo novo družbo brez izkoriščanja in da je velik korak k temu — mladinska proga Samac—Sarajevo.

To so podrobna poročila, ki jih moramo posplošiti za vse Slovensko Primorje, ki bo svoje brigade v celoti opremilo in tako dalo kompletno opremljeno armado delavnih rok, da bo na progi Samac—Sarajevo gradila močno gospodarsko osnovo naše mlade države, Titove republike.

Mladinske brigade, dobro opremljene in oborožene z delovnim poletom, zveste tekmovalnemu načinu dela, prepajene z duhom skupnosti, tovarštva in požrtvovalnosti, z neomajno ljubeznijo do domovine v svojih mladih srcih bodo izpolnile veliko nalogo, ki so jim jo poverili; vsi naši narodi, vse delovne množice Jugoslavije.

PRIPRAVLJENI SMO ZA ŠAMAC—SARAJEVO

Tudi v našo majhno vas Vrhpalje je prispela vest, da se mladina Jugoslavije pripravlja na gradnjo nove mladinske proge Samac—Sarajevo. To vest je naša mladina z velikim veseljem in navdušenjem pozdravila, ker bo lahko tudi ona sodelovala pri izvajanju petletnega načrta nove FLRJ ne samo doma, temveč tudi v naši daljni Bosni.

Na prvem mladinskem sestanku, ki se je vršil dne 20. februarja 1947, je mladina iz Vrhpalja, okraj Hrpelje-Kozina, sprejela sledečo obvezo:

Da bomo materialno lahko podprli gradnjo mladinske proge Samac—Sarajevo, bomo v tednu »Delovne brigade« zbrali 900 lir.

Na delo bo šlo šest mladincev od 26, ki jih je v vasi.

Ker je vas delno požgana, bodo vsi ostali pomagali pri obnovi in elektrifikaciji vasi ter pričeli z gradnjo mladinskega doma, ker je to v gospodarskem načrtu za leto 1947. Pri tem bo mladina napravila 2000 prostovoljnih delovnih ur.

Vse to bomo izvršili in še prekorajili v predkongresnem tekmovanju z zavestjo, da delamo za priključitev k FLRJ ter za gospodarsko utrditev naše nove Titove Jugoslavije. Kacin Zlatka.

MLADINA, PRIJAVI SE ZA GRADNJO PROGE ŠAMAC—SARAJEVO!

Prvi smo se v Trnju javili za gradnjo proge. Našemu zgledu bi sledila vsa naša mladina, ki bo vedno znala dokazati, da je procvit domovine naša vroča želja, toda želje hočemo tudi z našim delom uresničiti. (Na sliki: Smrdel Ciril, Zigon Vida, Blažek Franc in Volk Albin)

Stara mamica iz Hruševia je tudi pripevala k opremi naših delovnih junakov-brigadirjev

Referat sekretarja IOOF Mihe Marinka o naših nalogah v načrtnem gospodarstvu

previšek, ta stimulacija bo velik pripomoček za izvršitev in prekoračenje proizvodnih nalog, postavljenih v planu.

Vsa težava v naši industriji je momentano v tem, da so mnogi upravni zamudili z uvajanjem enotnega knjigovodstva. Nimajo točne evidence o svojih osnovnih in obratnih sredstvih, nimajo evidence stvarnih produkcijskih stroškov, zato imajo težave pri določanju norm, tarif in procentov, ki jih zahtevajo posamezne uredbe za določanje cen, dobička, skladov vodstva in dr. Iz bojznosti, da bi podjetje ne bilo deficitno, odnosno v želji povečati sklad vodstva ponekod fiktivno povisujejo produkcijske in rezijske stroške. Ker upravno osebe še misli po starem, po kapitalistično, mislijo, da bodo kaj več mogli pridržati za svojo tovarno. Vsi ti nerealni podatki, ki bodisi da izvirajo iz take zaostale miselnosti ali zaradi sigurnostnih obzir, zaradi slabega knjigovodstva, bodo korigirani, ko bo kontrola, ki gre po več linijah, nujno morala odkriti vse te nepravilnosti. Do polovice leta bomo na čistem, kaj je pravilno in kaj ne. Poleg uprave kontrole imamo tudi še kontrolo denarja (bančni sistem).

Vse poslovanje gre skozi banko in vse nepravilne kalkulacije bodo popravljene. Ob vsej tej množični kontroli nad upravljanjem proizvodnje in upravljanjem obsejalske imovine pa ima vendarle uprava podjetja velika pooblastila, kako pospeševati proizvodnjo, dvigati rentabilnost in učinkovitost dela z nagrajevanjem udarnikov in zaslužnih uradnikov in vsa pooblastila za izboljšanje produkcijskega procesa. Ker sta evidencija in kontrola zelo izpolnjeni, so minimalne možnosti zlorab. Angažirati bo treba delavske kontrole organe in v še večji meri k temu pritegniti sindikate, pa bo uspeh planskega gospodarstva zagotovljen.

Posebno poglavje pri našem planiranju pri izvedbi našega gradbenega investicijskega programa je pravilna in racionalna razmestitev in uporaba delovne sile — zlasti sezonskih gradbenih delavcev.

Toda pri našem planskem gospodarstvu imamo posebne okoliščine, da imamo poleg državnega sektorja močan privatni sektor proizvajalcev. Uspeh našega obsejalskega planiranja ne more biti zagotovljen, če ne bo v gotovi meri to plansko gospodarstvo na svoj način vplivalo in obsegalo tudi drobno privatno proizvodnjo. Državni sektor gospodarstva ima sicer država v svojih rokah, oziroma razpolaga z najboljšimi razvitiimi produkcijskimi silami, da že zaradi tega izobražuje močan vpliv na vso množico drobnih privatnih proizvajalcev. Toda ne bi bila mogoča skladnost, če bi planiranje bilo omejeno samo na državni sektor, če bi samo z gospodarsko nadmočjo vplivali na privatno proizvodnjo in če bi se ob njem drobna privatna proizvodnja naprej razvijala po stihijah zakonih kapitalistične ekonomije. Ne bi bilo dovolj, če bi bil plan omejen samo na produkcijo državnih podjetij, če hkrati ne bi imeli plana o oskrbi naše industrije s potrebnimi surovinami in polsurovinami, ki izvirajo iz kmečkega dela, če bi izven plana ostala trgovina in preskrba in vsi kmečki pridelki za prehrano našega prebivalstva.

Naša industrija rabi celo vrsto surovin, ki jih predstavljajo poljedelske kulture (lan, konoplja, sladkorna pesa, hmelj, oljarske itd.). Rast produkcije teh polsurovin mora odgovorjati rasti kapacitete naše pridelovalne industrije.

Imeti moramo torej v evidenci vse preveške poljedelskih pridelkov ne samo za načrtno prehrano industrijskega in mestnega prebivalstva, ampak tudi za reguliranje našega izvoza. Pri tej potrebi za stroji, ki jih moramo uvoziti iz inozemstva in za katere ne moremo imeti drugih valut, kakor naše izvozno blago, je zločin, če se gotovi kmečki pridelki odtegujejo naši planski evidenci, če se odtegujejo planski prodaji. Principe našega načrtnega gospodarstva bi rušili, če bi cene izdelkov privatnega sektorja določal samo stihijski faktor ponudbe in povpraševanja. Načrtno določanje cen poljedelskih pridelkov mora objeti vsaj racionalne predmete preskrbe. Odstranjanje faktorja ponudbe in povpraševanja, ki v prostem blagovnem prometu določa cene blagu s svojim spremljajočim pojavom dvigovanja in padanja cen, za kmeta nikakor ne predstavlja negativnega efekta. Načrtno normiranje cen kmečkih pridelkov v skladu s cenami industrijskih izdelkov kmeta osvobaja vseh rizikov in negativnosti, ki ga običajno tarejo v kapitalističnem sistemu. Tam so tako imenovane škarje med cenami industrijskih izdelkov in cenami poljedelskih izdelkov, bile vedno močno razprte v ogromno škodo kmeta. Prav redke in kratkotrajne so bile periode, ko je kmet bil v povolnejšem položaju. Momentano bi nekaj podobnega bilo tudi v tej dobi, če bi dopustili anarhijo v trgovini, v kolikor kmet ne bi bil žrtev spekulantskih prekupevalcev. Toda spekulacije v našem družbenem sistemu ne moremo trpeti, ker našim načelom ljudske oblasti nasprotuje, da bi spekulantski posredniki parazitsko odirali našega producenta in potrošnika, ker bi to povzročilo anarhijo proti našemu načrtnemu gospodarstvu.

Prav v tem momentu je pred našimi terenskimi organizacijami in nižjimi LO naloge preprečiti anarhijo v naši prehrani. Nobene resnične podlage nima skrito prišepetavanje sovražnikov, češ da bo kriza v prehrani. Če izključimo in onemogočimo efekt sovražnega rovarjenja o dozdnevem občutnem pomanjkanju žita in razbijemo iluzorna pričakovanja o višjih prodaj-

nih cenah spomladi, ki povzročajo, da kmetje zadržujejo in skrivajo svoje pridelke, ni nikakega razloga za paniko. Odtegovalne preveške kmečkih pridelkov načrtni preskrbi pa moramo tudi zakonito preganjati. Delovanja faktorja ponudbe in povpraševanja, ki povzroča zmedo v naši prehrani, ne moremo dopustiti. Vztrajati hočemo na principu solidnih cen. Tiste pa, ki tega ne verjamejo in kljub temu računajo na višje cene ter zaradi tega zločinsko skrivajo svoje preveške in jih izpostavljajo kvaru, mora doleteti kazen, zlasti pa one, ki prikrivajo večje količine. Sistematična planska preskrba z življenjskimi potrebščinami ne dopušča skakanja cen.

Kakor v industriji, tako tudi v poljedelstvu uveljavljamo načelo stimuliranja, toda stimuliranja po planu. Za vsako ceno pa moramo izključevati in preganjati spekulacijo. Dopuščati se svobodna prodaja samo za nadplanske preveške tistemu, ki je državi že oddal svoj dolžen del pridelkov.

Stimulans velja torej tudi pri vključevanju celotne kmečke produkcije. Pri vskladanju poljedelske produkcije z našim planom, moramo imeti določen sistem, da bomo vplivali na kmečko proizvodnjo z dajanjem posebnih ugodnosti za tistega, ki se ravna po priporočilih planskih oddelkov, kaj naj seje v prvi vrsti.

V zvezi z našo industrializacijo smo že govorili, da je pričakovati velikega priliva delovne sile iz vasi v tovarne. Na vasi bo pomanjkanje delovne sile. Vendar za nobeno ceno ne smemo dopustiti, da bi padala poljedelska produkcija, da ne bi še povečali intenzivno obdelovanje zemlje. Pred nami je naloga, da ne sme niti ped zemlje ostati neposejana, neobdelana. Proti sovražnim elementom, ki skušajo kmeta odvračati, češ »kaj se boš pehal, saj ti bodo vse vzeli, bomo nastopili na dva načina. Na eni strani morajo posredniške zadrugne organizacije in državna odkupna podjetja že vnaprej kontrolirati odkup kmečkega pridelka ter z dejanjem kmeta prepričati, da naše načrtno mere ne škodijo kmetu, da mu zagotavljajo cene, ki odgovarjajo. Tako bomo kmeta osvobodili vpliva vaškega magnata, s slednjim pa bomo ravnali tako, kakor zasluži.

Na vasi pa bo treba tudi pomagati pri zboljanju metod dela, organizaciji dela. Naše poljedelstvo je na splošno še zelo nerentabilno. Manjkajočo delovno silo naj po možnosti, kjer koli je to mogoče, nadomesti stroj. V intenzivni in strojni obdelavi zemlje bomo morali še veliko napredovati. Na malih parcelah je uporaba stroja seveda otežkočena. Priporočati bo treba tako obliko zadrug, da bodo kmetje zadrugo najemali stroje za skupno obdelavo. Če se bodo kmetje med seboj sporazumeli, da posejejo določene komplekse njiv z isto kulturo, bo ta strojna obdelava lažja, bolj smotrna in rentabilna. Stroj in zadruga bosta prinesla tudi več načrtnosti v poljedelstvo. Naši agronomi in načrtni oddelki na ministrstvu bodo izdelali plan, katere poljedelske pridelke najbolj potrebujemo in na katerih ozemljih ta ali ona kultura najbolj uspeva. Stvar državne gospodarske politike bo stimulacija, ki bo dala ugodnostne pogoje kmetom, ki se bodo odločili za gojitve tiste kulture, ki nam je po planu najbolj potrebna in ki jo bomo tudi najboljše plačali. Stvar naših političnih, zadrugnih in kulturno-prosvetnih organizacij pa bo, da ob teh dejstvih kmeta prepričajo o prednostih zanj, če se bo ravnal po teh načelih.

Naše poljedelstvo je neracionalno in nedonosno, ne samo zaradi drobne zemljiške posesti, temveč tudi zaradi tega, ker so kmetje navajeni, da na svojih relativno malih kmetijskih posestvih goje mnogo raznih kultur, ne glede na to, kako uspevajo, in to samo zato, da po možnosti zadovoljijo vse potrebe gospodinjstva v prehrani. Iz preteklosti je ostala pri kmetu še navada, da čim manj prideluje za prodajo na trgu, da je čim manj navezan na trg, ker je s trgom imel vedno slabše izkušnje. Vse, kar je imel naprodaj, je moral poceni prodati, kupovati pa drago. Odslej pa je popolnoma neutemeljeno kmetovo nezaupanje do trga, ker smo s trga izključili spekulanta, ker so cene vseh pridelkov in potrebščin v svoji osnovi načrtno regulirane. Zato bo treba kmetu s preprečevanjem pomagati, da se otrese stare navade in preide na pridelovanje tistih kultur, ki na njegovi zemlji najbolj uspevajo in za katere bo dobil tudi največji izkupiček. Drugo, kar rabi, bo pa prav tako po reguliranih cenah kupil na trgu. S tem bo donosnost našega poljedelstva v celoti narasla.

Vse naše odkupne kampanje so doslej šepale zaradi tega, ker nismo imeli dovolj gibne in razpredene posredniške trgovske mreže na deželi. Pri

obravnavanju problemov naše vasi ne bomo smeli iti mimo vprašanja kmečkih nabavno-prodajnih zadrug. Vse naše trgovsko združništvo je pretežno omejeno na mesta in industrijske centre. Tem konzumnim zadrugam so neupravičeno dali ime nabavno-prodajnih zadrug, kajti pečale so se pretežno samo z oskrbovanjem delavstva in namenečstva in prav redko kje tudi z nakupom poljedelskih pridelkov, dočim dejanskih kmečko nabavno-prodajnih zadrug nimamo. Poleg raznih poljedelskih in kmetijskih obdelovalnih zadrug sploh, ki jih moramo pripraviti in organizirati na vasi, igra nič manj važno vlogo tudi kmečko nabavno-prodajna zadruga. Prefresti bo treba vprašanje organizacijske mreže teh kmečkih nabavno-prodajnih zadrug in bo najbrž potrebno formirati posebno zadrugno zvezo za te vrste zadrug, ki bo imela instruktorsko organizacijske naloge. Poslovno pa naj bi bile te zadrugne vezane na okrajna groistična trgovska podjetja, kjer bi se oskrbovale s predmeti, ki so potrebni na vasi, in kamor bi oddajale poljedelske pridelke. Naproza na vasi bo lahko posrednik in iniciator racionalnega poljedelstva. Dobavljala bo vse, kar vasi rabi: sol, vžgalice, umetna gnojila, poljedelsko orodje, sadike, hkrati pa signalizirala kmetom, kateri pridelki so najbolj iskani in pri katerih se največ zasluži. Po Naprozah bo planiranje globoko prodrla v poljedelstvo. Prav tako je Naproza lahko tudi posrednik za vso domačo obrt.

Izredne važnosti so tudi gospodarska podjetja krajevnih in mestnih ljudskih odborov. Že skoraj skozi vse leto, zlasti pa zadnjega pol leta zelo naglašamo potrebo razvijanja gospodarstva lokalnega značaja, ki bo v korist prebivalcem njihovega kraja. Napredek je v tem pogledu še zelo majhen. Na celi liniji se opaža, da se naši sindikati na splošno zelo malo brigajo za delo ljudskih odborov, da so slabo zastopani v ljudskih odborih in da se niti ne zavzemajo, da bi bili primerno zastopani. Stanovanjsko vprašanje je po vseh industrijskih centrih in mestih pereče, pa vendar se sindikati v ljudskem odboru ne zanimajo, kako in na kak način pomagati temu zlu. Koliko je raznih vprašanj, ki živo zadevajo v življenjske pogoje našega delovnega človeka, ki bi se jih dalo rešiti z neposredno udeležbo in vplivanjem na oblastne in upravne organe. Naši udarniki, ki imajo mnogo zaslug pri dosedanjih uspehih, niso dovolj pritegnjeni k delu v neposrednem javnem političnem življenju. Ne sodelujejo pri odločanju o javnih političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih.

Na deželi pa je najbolj pogosto vzrok ta, da v KLO sede ljudje, ki so nesposobni ali pa pripadajo tistim slojem, ki so nasprotniki naše družbene ureditve. Njihov materialni pridobitniški interesi jim branijo, da bi KLO razvijal kakršno koli gospodarsko podjetnost. Razumljivo je, če v KLO sede vaški trgovci, gostilničarji, močnejši obrtniki ali celo vaški magnati, da se taki ljudje nečesto zavzemajo za to, da bi organizirali kakršno koli državno gospodarsko podjetje, ker hočejo imeti monopol in se boje konkurence v trgovini in obrti. Boje se dviga blagostanja na vasi, držati hočejo siromašno prebivalstvo pod svojo gospodarsko odvisnostjo in izvajajo tak vpliv nad njim, kot da bi brez vaškega magnata njegova eksistenca ne bila mogoča. Povsem upravičeno predstavlja vsako gospodarsko podjetje KLO škodo za vaškega magnata in korist siromašnega prebivalstva.

Toda bilo bi zgrešeno videti slabost LO samo v tem, če v njem sede premožni ljudje. Če bi zavzeli tako generalno stališče, bi prav gotovo mnogim delali krivico, ker je kljub tej osnovni karakteristiki, ki jo na podlagi izkušenj upravičeno lahko damo tedencem in delovanju vaških magnatov, vendar le mnogo tudi takih, ki se z nesebično vneto brigajo za gospodarstvo ljudskih odborov. Merilo za oceno ljudi mora biti njihovo delo, rezultati tega dela za skupno blaginjo. S tem bomo praviloma zadeli tudi vse tiste lumpenproletarce, gobeždače, ki nimajo nobenega smisla za občeljudsko imovino in narodno gospodarstvo. Spomladi ali v zgodnjem poletju bomo imeli splošne volitve v krajevne in ljudske odbore. Pri teh volitvah se bo pač pokazalo, ne samo, kdo ima zaupanje, ampak tudi, kdo daje več garancij za dobro gospodarjenje.

Lokalna gospodarska podjetja LO ustvarjajo posebne dohodek, zmanjšujejo potrebe po posebnih davčninah; z dobičkom, ki ga daje lokalno podjetje, se lahko zadovoljujejo razne socialne in kulturne potrebe. Koliko stvari se da napraviti, da se preko podjetja KLO izboljšuje celotno kme-

tijstvo, sadjarstvo, živinoreja, domača obrt in lokalna trgovina! Lahko so to podjetja ljudskega odbora ali zadrug, ki imajo posredniško funkcijo, trgovine, ali podjetja za predelavo kmečkih pridelkov, sušilnice, žganjekuho in slično, ali pa je obrtniška proizvodnja, ki daje preveške v blagajno ljudskega odbora za lokalno uporabo.

Odborji OF so doslej imeli mnogo premalo vpliva in udeležbe pri usmerjanju dela ljudskih odborov, bili so mnogo premalo posredniki med volivci in ljudskim odborom, bili so slabi organizatorji. Treba bo podvzeti vse organizacijske mere, da bodo odbori OF v vseh kmečkih predelih mobilizatorji volivcev in iniciatorji gospodarske dejavnosti. Ta gospodarska dejavnost je eden osnovnih sestavnih delov našega družbeno-političnega dela na vasi, najsi je to državno podjetje ljudskega odbora ali pa razne oblike gospodarskih zadrug. Z ustvarjanjem zadrugnih organizacij poleg sedanjih kulturno-prosvetnih društev bomo v veliko večji meri mogli širiti na vasi smisel za umno gospodarstvo, za razvijanje celotnega poljedelskega in drugega kmečkega gospodarstva na višjo stopnjo. Odbor OF naj bo iniciator najraznovrstnejših gospodarskih akcij, ki morejo interesirati podeželsko delovno ljudstvo. Na osnovi teh gospodarskih akcij in raznih oblik zadrugnih organizacij se bo lahko mnogo bolj razvijalo politično življenje kmeta. Čim bolj se bodo preko zadrug ali gospodarskega podjetja ljudskega odbora gospodarsko povezovali v občem našem produkcijskem planu, tem bolj bodo uvidevali svojo vlogo, se bodo tudi politično navezovali na našo politično in gospodarsko skupnost. Razumljivo je, da je treba tudi kmetu prikazati, da se mora v gotovi meri tudi on podrediti nekoliko okviru in pravilom, ki jih določa naš plan. Delovni mali in srednji kmet morata uvideti, da mu naše celotno gospodarstvo ni nevarno, marveč da mu se sigurneje jamči njegovo eksistenco in napredek.

Na vasi moramo doseči, da mali in srednji kmet spregledata, da ju odira samo vaški bogataš. Izločitev teh parazitov posrednikov in njihovega vpliva, je naloga našega družbeno-političnega dela na vasi.

Če na vasi še ni vse povsod tako, kot bi bilo želeli, je krivda v veliki meri na naših aktivistih in na zgrešenih metodah njihovega dela.

To pa ne velja samo za podeželje, temveč tudi za mesta in delavske centre.

Slabe metode dela so krive, če se naše organizacije OF niso dovolj povezale s širokimi množicami, da bi jih zainteresirale in jih pritegnile k odločanju v upravljanju državnega gospodarstva, v ljudskih odborih, in sprostile javno, pozitivno kritiko. Odvojenost odborov OF od množice je na vsej črti očitna. Obseg dela OF je ozek, kolikor pa se izraža iniciativa in aktivnost aktivistov OF, je po načinu netaktična. Povprečni naši aktivisti ne znajo delovati z metodo prepričevanja, z načinom pridobivanja množice za naša državna gospodarska vprašanja. Premnogokje se zapazajo grobo in skrajno škodljivo priganjstvo, ki ga naši osnovni aktivisti vršijo. Mnogo prepogosto srečamo namesto besed prepričevanja — besede grožnje, prikriti ali odkrite grožnje, mnogo prevečkrat gledajo naši aktivisti v raznih skeptikih in godrnjačih že sovražnike in jim nadevajo titulo »reakcionarja«. Istočasno pa ne znajo odkriti in izločiti res pravih sovražnih elementov. To je ena bistvenih pomanjklivosti. Dejstvo, da so politični aktivisti družbeni aktivisti po liniji kulture in prosvete, po liniji zadrug, gospodarske dejavnosti in tudi sindikatov, veliko preveč odvojenosti od osnovnih delovnih ljudi, od delavca, kmeta, omogoča, da se pa zares med to osnovno množico uveljavlja vpliv prikritih zares sovražnih ljudi. Dejstvo, da so osnovne delovne množice še vedno preveč odvojene od neposrednega odločanja v ljudskih odborih, v zadrugah, sindikatih, da mnoge napake v gospodarskem upravljanju niso podvržene neposredni in javni kritiki množice, povzroča, da malodušnežji padajo pod vpliv prikritim in odkritim sovražnikom, jim pomagajo delati zmedo in sejati nezaupanje. Skrivanje napak, izogibanje in onemogočanje kritike teh napak je jalov posel. Napak se niti ne da skriti, niti se s skrivanjem odpravljajo napake. Ta način služi samo sovražnim elementom. Izogibanje kritiki povzroča, da se pada iz ene napake v drugo, da se vrše celo prikriti zločini nad narodno imovino. Napake morajo biti predmet kritike, da bodo sredstvo izkušenj in korigiranja dela v našem upravljanju. Še vse bolj pogumno je treba iznašati kritiko napak na javno

tribuno. Imamo že mnogo dragocenih preizkušenj in dokazov, da javna kritika ne more služiti sovražniku.

Metode političnega in gospodarskega dela in organizacijske forme dela na vasi, tovarni in v mestu bo treba spremeniti. Težišče se mora prenesti na mesto produkcije, na vprašanja proizvodnje, na vprašanja gospodarjenja in upravljanja ljudskih odborov, na gospodarska vprašanja v zadrugah in na vasi, v društva. Delo aktivista in funkcionarja mara biti vidno in poznano vsemu članstvu, pa bo rezultat hitro drugačen.

Ogromne naloge, ki stoje pred nami na polju našega gospodarstva, za izvršitev zastavljenega plana, zahtevajo, da usposobimo naše organizacije za mobilizacijo vseh sil našega delovnega ljudstva, pa bomo plan ne samo izpolnili, ampak tudi presegli.

V prihodnjih tednih bo pomaknjena naša zahodna meja na tako imenovano francosko linijo. S tem bo Primorska priključena in plansko gospodarstvo razširjeno tudi na to pokrajino. To bo brez dvoma zahtevalo novih investicij.

Da resumiram!

Pred vsemi organizacijami OF so te-le naloge:

1. Na državnem gospodarskem sektorju zastaviti vse sile, podvzeti vse organizacijske ukrepe, primerno vskladiti oblike organizacij in metode njihovega dela. Zato da bi sistem našega planiranja bil uveden v vseh podjetjih in ustanovah v času postavljenih terminov in da bi se po planu postavljene naloge pospešeno izvrševale ter da bomo stremeli za čim večjim možnim prekoračenjem plana.

Da bi te naloge na državnem sektorju samem moglo biti izvršene, se postavlja vprašanje redne prehrane in preskrbe našega delavstva in namenečstva po industrijskih centrih in mestih. To pa zahteva vnašanje plana, kontrole in evidence na vse višje poljedelskih pridelkov in racionalno plansko razdelitev osnovnih življenjskih potrebščin, ki jih daje naše podeželje. Iz tega sledi nič manj važna naloga za naše organizacije na podeželju.

2. S polnim razumevanjem celo kupnih interesov naše države izločiti vsako spekulativno trgovino ali spekulativno prikrivanje življenjskih potrebščin in vestno in čim hitreje izvršiti vsa navodila o odkupu in planski razdelitvi poljedelskih pridelkov.

3. Objasnjevati vse mere, ki jih zahteva naš plan. Te mere vodijo v sigurni sistem, ki je v življenjsko korist vsakega našega delovnega človeka, najsi bo delavca, namenečca ali pa privatnega producenta, kmeta in obrtnika.

Člani Glavnega odbora OF in delegati OF so referat sekretarja tov. Mihe Marinka sprejeli z navdušenim ploskanjem. Po krajšem odmoru je sledila diskusija, v kateri so številni govorniki ob ugotovitvah sekretarja tov. Marinka s konkretnimi primeri podprli naloge Osvobodilne fronte Slovenije za izvedbo gospodarskega plana.

Sledil je referat o organizacijskih oblikah dela OF, ki ga je imel organizacijski sekretar IOOF Slovenije tov. dr. Marjan Breclj. Po njegovem referatu je bila seja prekinjena. Nadaljevala se je popoldne z referatom tov. Janeza Hribarja o delu OF na vasi.

Po obeh referatih je bila skupna diskusija, v kateri so vsi diskutanti pozdravljali spmemembe organizacijskih oblik dela OF. Po končani diskusiji je IOOF predlagal Glavnemu odboru OF sprejem sklepov, sestavljenih na podlagi referatov in diskusije. Vsi sklepi, so bili v celoti in soglasno sprejeti.

Za tem se je prijavil k besedi tov. Kotnik Beno, kmet iz Kotelji pri Guštanju. V imenu Glavnega odbora, vseh članov Osvobodilne fronte Slovenije in vsega slovenskega naroda je sedaj, ko naše ljudstvo v Slovenski Koroški bi je odločen boj za priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji, podprl njegov boj in z vso odločnostjo zahteval priključitev Slovenske Koroške k FLRJ. Glavemu odboru OF je predlagal sprejem resolucije, ki je bila sprejeta z navdušeno manifestacijo in odločno zahtevo po priključitvi Slovenske Koroške k Jugoslaviji.

*

Na koncu je sekretar IOOF tovariš Miha Marinko med burnim ploskanjem in vzklikanjem maršalu Titu predlagal sprejem pozdravne brzojavke našemu ljubljensmu maršalu. Nato je predsednik IOOF tov. Josip Vidmar zaključil tretjo sejo Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije.

Delovno predsedstvo zasedanja Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije

Nekaj pripomb k uvajanju plana

Stojimo pred veliko in odgovorno nalogo, da damo novo osebnost našemu delu, da odstranimo anarhičnost in slučajnost iz našega gospodarstva, da jasno postavimo svoj cilj in z vsjo odgovornostjo predvidimo nov razvoj gospodarstva in s tem vsega našega življenja. Zato pristopamo k planu.

Napačno bi seveda bilo, če bi po naštetih ukrepih v naši industriji smatrali, da se bo plan razvijal le po tej, t. j. industrijski liniji. Posebno napačno bi bilo, če bi domnevali, da se bo lahko katera koli gospodarskih panog ozir. panog javnega življenja sploh, razvijala izven plana. Plan postaja bistvena sestavina novega družbenega življenja, ki se pri nas razvija iz trdnih osnov, postavljenih s popolno zmago delovnega ljudstva v osvobodilni borbi. Osnova novega ekonomskega stanja, t. j. oblast delovnega ljudstva in jasnost cilja, t. j. svoboda, sreča in blagostanje delovnega človeka, zahtevajo od nas, da prav vse svoje delo vključimo v plan, da planiramo prav tako naše kulturno in socialno delo, zadrževanje in socialne naloge, kakor izvajamo plan v industriji, kmetijstvu ali trgovini. Če hočemo pri tem v polni meri uspeti, moramo vse svoje misli osredotočiti na plan.

Plan ni enostaven načrt, n. pr. za gradnjo hiše, ki ga lahko izvedemo z večjo ali manjšo matematično natančnostjo. Plan ima svoje življenje, svojo osebnost, svojo družbeno zakonitost, dinamiko in je odvisen od zvestosti samih izvajalcev, od njihove sposobnosti pravilno oceniti dane možnosti, od njihovega poznavanja družbenih zakonov, ki so gibalna plana ter prav posebno od predanosti osebnosti kadrov, ki bodo morali na poti k izvedbi premagati marsikatero težko oviro.

Ce pravimo, da je plan bistvena sestavina novega družbenega življenja, pomeni pomeni tudi vsa zakonitost pogoja življenja. Zato pomeni, razumeti pogoje in pomen plana, predvsem, dojeti osnovno osebnost marksistično-leninističnih naukov o družbenih zakonih in naravnih zakonitostih. Dober aktivist za izvedbo našega plana bo moral biti oborožen s to znanostjo, ker mu bo vedno najboljši vodnik preko nevarnosti, ki jih pri nas ustvarjajo idejni ostanki razbitih kapitalističnih odnosov, ki jih namerno povzročajo nosilci teh idejnih razbitin in ki so nevarne prav zaradi tega, ker jim ne znamo oselej zoperstaviti znanstvenega orožja iz marksistično-leninistične teorije. Zato je študij in osebne politično spodbujanje eden osnovnih pogojev za izvedbo plana.

Plan ima svoje življenje, svojo dinamiko. Če ga hočemo izvajati, moramo zato neprestano spoznavati njegovo osebnost. Ob potrebah, ki jih n. pr. nam rešujejo neštet urede za uvedbo plana v industriji, poljedelstvu ali trgovini, se ne smemo zadovoljevati samo z razumevanjem pisane črke. Spoznavati moramo strukturo in funkcioniranje podjetij, način dela, predvsem tiste stvari, po katerih se novo delo bistveno razlikuje od izkoriščevalskega dela kapitalista. Razumeti moramo novo pogojo dobrih, pomen prometa, denarja, študirati poljedelstvo, gozdarstvo, zadrževanje itd. Študij in spoznavanje vsega tega nam bo šele

pokazalo, kako široke so možnosti plana, kako globoka je njegova vsebina in kako težka in odgovorna bo njegova izvedba.

Izvajalec plana je delovni človek, delavec, kmet in delovni intelligenca. Uspeh je v celoti odvisen od udarnosti in naporov delavstva po tovarnah, od malga in srednjega kmeta, ki bo z združenimi močmi po svojih združadah izpolnil prehranbene obveze, od delovnega dela našega obrtništva, ki bo moralo vse svoje napore povezati in uskladiti z državnim in združenim sektorjem in končno od delovne inteligence, ki bo idejni nosilec našega plana. Sindikalna in mladinska organizacija, pa tudi vse ostale množične organizacije, morajo postati organizatorji planskega dela in nosilci njegove izvedbe.

Na vsi bo težišče izvedbe plana na naših ljudskih odborih. Tovariši! Dajite ugotoviti v svojem članku: »Izkripljanje karakterja ljudske oblasti«, da so nižji organi oblasti — ljudski odbori sicer dosledno demokratični po formi, po principih politike in dela, v mnogih primerih pa niso do kraja organizirani delovnih množic v borbi proti osem ostankom reakcije, temveč se v njih in zanje vrši ogorčena politična borba. V njih se bo torej nujno razvijala tudi borba za plan. Stara kulturna miselnost bo nasprotovala formiranju zadrug, sprejemanju setenih obvez itd. Namen takih ljudi bo, da preprečijo naše napore, da bi se kmet že letos vključil v plansko delo. Ljudskim odborom vseh stopenj moramo zato posvetiti več pozornosti. Ne smemo biti nemi opazovalci borbe, ki se razvija pred našimi očmi. Komaj osvojenemu kmetu, ki je desletja trepetal pred »kralji na Belajnovi« moramo pomagati, da se osvoji zvojnič in hudobni nekdanjih vasiških gosposod, ki hočejo z ohranitvijo svoje oblasti predvsem obnoviti stare metode, staro izkoriščanje in brezupanje. Čim prej bodo krajevni LO očistihi takih elementov, tem prej bodo postali LO tudi po vsebini močni nosilci tako nove oblasti kakor tudi plana. Zato pa morajo najti naši kadri pot v vas, morajo dobiti kulturno in splošno politično raven našega kmeta, ne pa čakati, da vas sama najde pot v novo življenje. Prenajeti mora bojazen poedincev pred prospektom in drugim javnim delom na vasi. Mesta ostajajo centri, rišča, iz katerih črpa dežela zdrave ozpodbude za svoj razvoj, dežela pa bo dajala novih kadrov za premaganje najtežjih nalog — za izvajanje produkcijskega plana. Ustvariti soglasje o medsebojnih odnosih je velika naloga naših aktivistov.

Za izvedbo plana so potrebna materialna sredstva in pa finančna. V prvem letu po osvoboditvi nam je bil glavni vir finančnih sredstev izdajanje denarja. Z obnovljenimi napor in z ogromnim porastom produkcije smo dali temu denarju realno vrednost. Danes ko prehajamo v urejeno finančno poslovanje, ne morejo več veljati iste metode financiranja, danes smemo samo z doseganjem produkcije pečati tudi svojo finančno zmogljivost. Z drugimi besedami se to pravi, da raznih investicij, pa tudi samega plana, ne smemo izvajati z novo emisijo denarja, temveč samo s tistimi finančnimi sred-

Bodoči razvoj tržškega svobodnega ozemlja je odvisen od skupnega sodelovanja vseh demokratičnih sil

Podpis mirovne pogodbe s strani vseh prizadetih držav z bišimi sateliti nacistične Nemčije pomeni nedvomno važen zgodovinski dogodek na poti miru in normalizacije mednarodnih odnosov. Ta dogodek pa pomeni posebno za nas, za prebivalstvo Julijske krajine in Trsta važno etapo v borbi za demokratične in nacionalne pravice našega ljudstva. Pravo gotovo je, da mirovna pogodba in njene določbe ne pri- našajo rešitve, ki bi zadovoljila demokratične in nacionalne težnje očene prebivalstva Julijske krajine in Trsta. Ne mislimo se spuščati na tem mestu v to, kdo je več dobil in komu se je zgodila večja ali manjša krivica. Poudariti hočemo dejstvo, da se s podpisom mirovne pogodbe pri nas zaključuje doba borbe za teritorialno pripadnost (Jugoslaviji ali Italiji) in da se pred nas postavlja izoršeno dejstvo Svobodnega tržškega ozemlja. Svobodno tržško ozemlje je danes zgodovinska realnost, s katero se moramo nujno sprijazniti, pa četudi istočasno mislimo ali morda z ene ali druge strani celo izjavljamo, da bi bila boljša ta ali ona rešitev. Vse to pa nas vse, ki živimo na Svobodnem tržškem ozemlju, ne more rešiti odgovornosti pred nalogo, ki stopajo pred nas v tej situaciji.

Priznanje Svobodnega tržškega ozemlja za izoršeno dejstvo nas obvezuje, da moramo vsi skupaj napeti vse sile, da ustvarimo iz tega ozemlja takšno gospodarsko in politično tvorbo, ki bo omogočila osemu prebivalstvu v ekonomskem, narodnem in političnem pogledu svobodnega človeka dostojno življenje. Z nastopom guvernerja se neposredno postavlja pred nas vprašanje: kaj bomo morali preživeti neko določeno dobo začasne stanja do končne ureditve vseh vprašanj, ki nastajajo z ustvarjanjem Svobodnega tržškega ozemlja, nam tudi to začasno stanje nalaga določene zelo važne in nujne naloge.

Po skoraj doh letih ogorčene borbe za teritorialno pripadnost teh krajev je prišlo do oblikovanja treh osnovnih političnih skupin, ki so se med seboj borile vsaka za svojo rešitev.

Stoji, ki so v obliki in katerim odgovorja stvarna vrednost naše produkcije. Čim več in čim bolj bomo producirali, tem več bomo lahko tudi trošili v obče koristne namene. Vključeno pa je tu tudi delo privatnega sektorja, ki mora od svojih dohodkov prispevati k skupnim državnim potrebam. Čim večja bo davčna zaveza poedincev, tem večja bo razpoložljivih finančnih sredstev za izvedbo plana. Dokler pa seveda taki pogoji niso v celoti doseženi, mora veljati princip skrajne štednje, skrajnega omejevanja v potrebah, predvsem v tistih, ki niso tesno povezane z izvedbo našega plana. Ljudski odbori, pa tudi vse višje ustanove, bodo morali pložiti veliko napora za pravilno izvedbo našega proračuna, ki je v celoti slika trenutnih tesnih razmer, povzroče-

Odkar je podpisana mirovna pogodba, se ne postavlja več pred nas vprašanje: Jugoslavije, Italije ali Neodvisne države Julijske krajine. S tem je odpadla glavna ovira, ki nam je preprečila, da bi našli kakršno koli zblizanje med osemi sprtimi skupinami in strankami, da bi dosegli zblizanje vseh političnih političnih sil na osnovi skupnega, četudi minimalnega programa dela in politične akcije v interesu vseh, ki živijo na tem ozemlju.

Danes pa je nujno potrebno, da vse politične skupine in stranke sprejmejo načela pomirjenja tako političnih kakor nacionalnih strasti, ki so se tako močno razvile v teku razburkanega po- pojne dobe. Pomirjenje političnih in nacionalnih strasti, poizkus odstraniti vse, kar nas razdaja, na drugi strani pa iskanje vsega, kar nam je skupnega, je osnova bodočega neobhodno potrebne sodelovanja vseh političnih političnih sil na Svobodnem tržškem ozemlju v interesu vsega prebivalstva. Na tej osnovi je potrebno, da se vse demokratične sile vseh političnih smeri in pristaji katere koli teritorialne rešitve tržškega problema združijo na enotni politični liniji, ki naj predstavlja njihovo minimalno skupnost interesov. To je potrebno toliko bolj, ker se skušajo zunanje sile, ki so že v načelu nasprotne splošnim interesom ljudstva na Svobodnem tržškem ozemlju kakor tudi v Jugoslaviji in Italiji, okoreniti na tem ozemlju, da bi si ustvarile orožje proti mirnemu razvoju demokracije v Jugoslaviji, kakor proti demokratičnemu napredku in neodvisnosti Italije ter končno tudi proti demokratični ureditvi Svobodnega tržškega ozemlja.

Bodoči razvoj vsega demokratičnega gibanja na Svobodnem tržškem ozemlju je odvisen od skupnega delovanja vseh demokratičnih sil, poglabljanja in utrjevanja bratstva med narodi, ki živijo na Svobodnem tržškem ozemlju. Prihod guvernerja bo postavil pred vse politične skupine in stranke vprašanje formiranja začasne vladne sveta, ki bi moral biti sestavljen iz predstavnikov vseh političnih skupin in strank in ki bi imel nalogo, da v teku

začasne dobe pripravi vse potrebne pogoje za dokončno rešitev vseh problemov, ki bodo nastali v zvezi z normalizacijo vsega javnega življenja Svobodnega tržškega ozemlja v okviru njegovega stalnega statuta. Začasni vladni svet bo uspešno izpolnjeval svojo težko nalogo le v primeru, če se bo naslonil na tak program, ki bo spoštoval koristi vsega prebivalstva svobodnega tržškega ozemlja. Da bo to mogoče doseči, je potrebno, da se vse politične struje, zastopane v začasnem vladnem svetu, obvežejo, da konstruktivno prispevajo k rešitvi vseh problemov, ki so v zvezi z življenjem Svobodnega tržškega ozemlja. S formiranjem začasne vladne sveta bi se mogla konstruirati začasna poslovna skupščina, ki bo štela do 90 članov in bo sestavljena iz pripadnikov političnih struk, zastopanih v začasnem vladnem svetu s številčnim razmerju s številom članov, ki jih bo imela vsaka politična struja v začasnem vladnem svetu. S tem bi dobila tudi javna uprava tudi v začasni dobi širši in bolj demokratičen značaj.

Začasni vladni svet bi moral takoj izdelati politični zakon in odgovarjajoči pravihlik po najbolj demokratičnih načelih. Začasni vladni svet bi moral izdelati takšen gospodarski program, da bi težil po čim večji gospodarski samostojnosti in neodvisnosti Svobodnega tržškega ozemlja. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje reorganizacije vse javne uprave. Odpraviti je treba razne ustanove in urade, ki so deželne, medpokrajinske in pokrajinske značaja, odpraviti je treba prefekturo, zmanjšati upravni aparat v raznih panogah mestne uprave itd. Skratka, treba je ustvariti tudi v dobi začasne vlade takšen upravni aparat, ki bo ustrezal novemu položaju in ki bo do minima zmanjšal administrativne stroške, ki bi jih bilo mogoče s poenostavljenjem davčnega sistema in uvedbo progresivne dohodnine docela kriti z lastnimi sredstvi.

Začasni vladni svet bi moral v svoj program postaviti tudi načelo priznanja in spoštovanja vseh nacionalnih pravic narodnih skupin, ki živijo na Svobodnem tržškem ozemlju in katerih pravice so omenjene že v statutu. Končno bi moral začasni vladni svet v vseh vprašanjih skupnih interesov nastopati enotno v obrambi teh interesov proti vsakomur, ki bi skušal te skupne interese kršiti.

Takšne perspektive bodočega dela in življenja se postavlja pred nas v zvezi s podpisom mirovne pogodbe. V zvezi z novo situacijo nastaja tudi nujnost takojšnjih rešitev določenih konkretnih vprašanj, katerih glavne obse se smo skušali zgoraj podati, katera naj omogoči začetek nove dobe na osnovi sodelovanja vseh političnih političnih sil v duhu pomirjenja in razumevanja interesov vsega prebivalstva in katera naj ustvari pogoje za boljše življenje in normalizacijo prilik v okviru Svobodnega tržškega ozemlja.

Branko Babič

Slovenska Koroška v borbi za priključitev k FLR

Slovensko ljudstvo se bo dosledno borilo za svoje pravice

Koroški Slovenci se z neizmerno vztrajnostjo borijo za osvoboditev in priključitev k Jugoslaviji. Osvobodilna fronta za Slovensko Koroško je podčrtala neporušljivo enotnost koroških Slovencev z brati, ki so že svobodni. Številne vsakodnevne manifestacije dokazujejo enotno fronto vseh zavednih Slovencev na Koroškem, ki razbijajo sproti vsa lažna natečenja in nesramne poizkuse avstrijske deželne vlade, da bi se naprej igrali neomejene gospodarje nad slovenskim življenjem.

Dejstvo, da se koroški Slovenci morajo boriti na svojem lastnem ozemlju za uvedbo materinskega jezika v urade in ustanove, je dovolj jasen dokaz, da Avstrija ni spoštovala namenovnejših pravic naroda, ki se je edini boril v Avstriji proti fašizmu. Tako je postopala in se postopa »demokratična« povojna Avstrija z antifašističnim koroškim ljudstvom, čeprav je bila premagana, kot glavni pomočnik krvniškega Hitlerja.

Nacisti in njih somišljeniki so na Koroškem razkrinkali, Resnica o njih »slavnih« podvigih od nacistične zasedbe Avstrije naprej je na dlani. So zvesti pristavi Hitlerja, vestni izpolnjevalci njegovih nalog, zagrizeni nasprotniki slovenskega življa, ki so ga hoteli nasilno uničiti, ker je tako bilo potrebno velikega nemškemu narodu »herrenvolka«. Koroški Slovenci in njih narodna zavednost je bila žalitev za po taktu nemških maršev korakajoče tolpe avstrijskih nacistov. Nacisti so razkrinkali — razkrinkali jih je njih lastno delo in borba koroških Slovencev. Da bi pa še naprej delali po naročilu »führerja« se zatekajo k lažem. Koroški deželni glavar Hans Piesch, se je v zadnjih dnevih izmislil čudovito junstvo. Izjavil je, da je bil — partizan in sploh mnogo pripomogel k hitri in mirni zasedbi Koroške po zavezniških. Njegovo partizanstvo in junstvo je ponovno potrdil — funkcionar koroške deželne vlade dr. Newole, poznan — nacist, Lepa družina, ki lahko garantira za svojo »moralno« visokovrednost.

Hans Piesch nadaljuje s svojimi »junštvom«, kar dokazuje njegovi nacistič-

ni nastopi v Londonu, pred sodišče gonilno antifašiste, nacisti se sprehajajo svobodni in zasedajo razna upravna mesta v nacistični Avstriji.

Ljudstvo Slovenske Koroške, bivši partizani, frontisti, mladina pa razvijajo močno utrjevanje demokratične miselnosti in borbenosti. Prišlo se je dvome, sečno tekmovanje za priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji. Pokrajinski odbor Zveza mladine Slovenske Koroške je izdal proglas tekmovalca Titove mladine na Koroškem, ki poudarja vdanost in posnemanje blestečih vzgledov koroških partizanskih borcev. Proglas končuje:

»Mladinci in mladinke! V naši borbi ne sme biti ovir nič zaprek! Naprej mladina Slovenske Koroške v borbi za lepšo, svetlejšo bodočnost, za srečnejše življenje v novi demokratični FLR Jugoslaviji!«

Jugoslovanska delegacija je na konferenci namestnikov zunanjih ministrov v Londonu izročila noto o nacističnem delovanju deželnega glavarja Piescha. Prav tako zavrže ljudstvo Slovenske Koroške njegove laži v svojem časopisu.

Istočasno, ko skuša Avstrija govoriti o »medeljivci« Koroški, pa je uradno potrjeni vojni zločinec Krassig še vedno podpredsednik celovške občine.

Po vsej Sloveniji se nadaljujejo ljudska zborovanja, na katerih ljudstvo poudarja, da ne bo odnehalo od borbe za priključitev Slovenske Koroške k FLR. Prebivalstvo IX. rajona mesta Idrije pošilja svojim bratom tole pismo:

»V skupnem boju za svobodo smo pokazali, da nečemo tujeja jarma na sebi. Mi smo tudi danes in bomo vedno v borbi združeni. Kakor se bomo borili za priključitev še ostalih naših bratov v Slovenskem Primorju, tako se bomo borili dosledno za priključitev celotne Slovenske Koroške, da bomo čimprej zedinjeni v novi Ljudski republik Jugoslaviji. Naj živi borba demokratičnih narodov za svobodo!«

Slovenski narod, in to mora biti jasno celemu svetu, se bo dosledno boril za

svoje pravice in nič ga pri tem veličastnem človečanskem boju ne bo moglo ovirati.

Ponoven dokaz o nacistični Avstriji je protest vlade FLRJ, poslan kontrolnemu svetu za Avstrijo, zaradi incidentov na jugoslovansko avstrijski meji. Lani kot tudi letos se ponavljajo na meji primeri, da z Avstrijske strani vpadajo na jugoslovansko ozemlje oborožene tolpe in plenijo. Vse to se dogaja tudi v neposredni bližini angleških karavel. Angleški vojniki, kot tudi avstrijsko orožništvo ne ukrenejo ničesar, čeprav se zločini množijo. Tudi avstrijski pad oljpoš banditi pa prebivajo javno v obmejnih hišah v neposredni bližini angleških postojank in orožniških postaj. Oboroženi s strojnimi, brzostrelkami in puškami

KAJ PRIPOVEDUJEJO LJUDJE, KI SO SE VRNILI IZ BEGUNSKIH TABORIŠČ V AVSTRIJI

Preko Jesenic se vračajo v skupinah ljudje, ki jih je ob polomu Nemčije premotila Jugoslaviji sovražna propaganda, da so zapustili Slovenijo in pobegnili na predvečer zmage v Avstrijo, kjer so jih spravili v begunska taborišča. Češarkov Janez iz Ribnice se je vrnil in pripoveduje:

»V noči so nam dostavili obvestila, naj se umaknemo pred partizani, ki bodo ob prihodu v Ribnico poklali in pobili prebivalstvo. Lažna propaganda je bila tako močna in nasilna, da sem storil nepremišljen korak. Nasvetovali so nam, naj vzamemo s seboj potrebne stvari. Naj te ne bom storil. Odsel sem prazen rok. Umikali smo se skupno s kapitalnask armado. Na Koroškem smo se takoj znašli v zamreženem taborišču, odkoder se nismo smeli premakniti. Doživeli smo težke dneve, to lahko potrdijo vsi oni, ki so se vrnili z mano in pred menoj. V taborišču smo morali trdo delati in izdajalski domo' ranski častniki so nas na vse pretege postavili in nam grozili, če smo omenjali povratek v domovino. Propaganda proti Jugoslaviji je bila napočlejša. Šele sedaj lahko v celoti omenim, kako nizkoto je bilo kle-

streljajo na jugoslovansko obmejno stražo in vdirajo čez mejo. Vlada FLRJ zahteva hitre in učinkovite ukrepe proti takemu delovanju.

Drugi protest je vlada FLRJ poslala zaradi nameravane naselitve Nemcev (folksdojčerjev) ob jugoslovanski meji. Po pisanju angleškega in avstrijskega tiska so se vršila pogajanja med anglo-ameriški in avstrijski oblasti zaradi naselitve 120 do 140 tisoč Nemcev v Avstriji in to ob jugoslovanski meji. Ti Nemci so povečini iz Jugoslavije, Romunije in Bolgarije, najbolj zagrizeni nacisti, ki so povzročili narodom Jugoslavije med vojno mnogo gorja in nenadomestljivo škodo. Jugoslavija smatra, da bi to pomenilo stalno nevarnost za mir in dejanje proti varnosti meja.

Prihod guvernerja bo postavil pred vse politične skupine in stranke vprašanje formiranja začasne vladne sveta, ki bi moral biti sestavljen iz predstavnikov vseh političnih skupin in strank in ki bi imel nalogo, da v teku

vetaanje in žaljenje jugoslovanske oblasti. Pripovedovali so nam o umorih, o pokolih. Trdili so, da so vse one, ki so odšli iz našega taborišča domov, zaprli in da so neznano kam izginili.

V dvaindvajsetih mesecih sem toliko duševno in tudi telesno pretrpel, da se na taborišče niti »omniti ne smem. Trpljenje je bilo tolikšno, da sem se odločil za vrnitev, naj stane kar hoče. Večkrat sem šel do uprave taborišča, kjer so me porogljivo sprejeli, ker so vedeli, da sem namenjen domov. Vslej so me prepričevali, da naj ostanem. Izmišljali so si razne laži o tem, da bo Jugoslavija propadla, da bo morala propasti, ker vlada nad ljudstvom teror, govorili so o lakoti itd. Ker sem vztrajal, da hočem kljub temu nazaj, so pričeli groziti in napadati. Imenovali so mi tovariše, ki so bili ustreljeni po vrnitvi iz taborišča domov. V resnici so vsi živi in so mi povedali kako srečni so, da so se vrnili iz tega pekla. Govorili so mi o transportih in preselitvah.

Jaz sem vztrajal pri svojem. Videli so, da ne opravi nič, zato so mi končno izjavili, da sam ne morem potovati, tem-

več samo skupina, — manj šest ljudi. Iz pisarne sem tekel naravnost v taborišče, ker sem vedel, da nisem sam takih misli in da si večina želi domov. V nekaj minutah sem zbral dvajset ljudi in odšel z njimi v pisarno. Skrajno nevoljni so nam red grožnjami naredili dovolilnice. Strašili so na do konca, še v Podrožu so nas zastraševali z smrtjo, ječo, samo da bi se vrnili nazaj. Nikako. Nam ni bilo vseeno, ko smo se peljali proti Jesenicam. Stanja v Jugoslaviji sploh nismo poznali. Vseh 22 mesecev smo morali poslušati samo laži, nobene novice nismo imeli. Prihajala so redka pisma, ki pa so šla skozi natančno cenzuro taboriščne uprave, ki je črtala vse, kar bi nam pokazalo resnično življenje v domovini. Vendar nam je ravno napadanje na položaj v Jugoslaviji marsikaj povedalo in predvsem smo se naveličali vedno ene in iste pesmi belogardistične lažne propagande.

Prihod na Jesenice, postopanje oblasti in vsa pot do doma se mi zdi kot čudovite sanje — lepe in svetle in kar najbolj cenim — resnične! Red in izvajanje uradnih predpi nam je pokazal vso stvarnost in trdnost ljudske države, katero so nam tako blatili. Bili smo pogoščeni in sprejeti kot bratje, bilo mi je tako pri srcu, da bi jokal od ginjenosti. Po nekaj dnevih, ko sem opravil vse uradne formalnosti, sem stopil kot enakopraven državljan med svoje. Moje veselje je bilo nepopisno, objeti bi hotel vso to rodno grudo in si jo prižeti na prsi, vso to našo lepo in urejeno zemljo o kateri so si v taborišču izmišljali podle laži.

Danes ko sem tako srečen in poln življenja, imam eno samo željo, da bi lahko odkrito povedal še vsem onim, ki so ostali v taborišču, vse resnico o domovini, da bi tudi oni bili rešeni trpljenja in muke, katerim so izpostavljeni.

Težki trenutki, polni trpljenja in dvomov ne bodo nikoli pozabljivi, ker šele sedaj lahko sredi svojcev vidim, skozi kakšen pekel smo morali iti. Hvaležen bom sledil edinemu pogoju, ki mi ga je ljudska oblast postavila in to je, da bom z vso ljubeznijo pomagal graditi mlado ljudsko republiko Jugoslavijo in to dokazal najbolj s svojim delom za domovino.

Tako govore danes ljudje, ki so se vrnili v domovino in prestali trdo življenjsko šolo begunskih taborišč, kjer vladajo in terorizirajo begunske zločinski domobranski kvizirski elementi, ki jih domovina ne bo nikoli sprejela, ker se njih rok drži kri bratov in sestra.

S tekmovanjem se bomo pripravili na III. kongres LM Slovenije

Po VI. plenarnem sestanku Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije, ki se je vršil januarja v Beogradu, se je vršil 12., 13. in 14. t. m. IV. plenarni sestanek Glavnega odbora Ljudske mladine Slovenije. Udeležili so se ga vsi člani Glavnega odbora LMS, predsedniki in sekretarji Okrajnih odborov iz vse Slovenije ter zastopniki krožnega odbora Ajdovščina. Prisoten je bil tudi zastopnik Glavnega odbora ZAMJK in Mestnega odbora Trsta.

Na plenumu so delegati pretresli, kako bodo izvajali sklepe VI. plenuma CS LMJ o izboljšanju dela aktivov LMS na vaseh, in o gradnji mladinske proge Šamac-Sarajevo, poleg tega pa so obravnavali tudi izvajanje sklepov I. kongresa Fizkulture zveze Jugoslavije in priprave za III. kongres LMS.

Tovariš Izlok Žagar, član sekretariata GOLMS, je v svojem referatu

o delu mladinskih aktivov na vasi prikazal naloge, sprejete na VI. plenarnem sestanku CS LMJ, in jih prilagodil razmeram slovenske mladine. Poudaril je, da mladinska organizacija doslej ni posvečala dovolj pažnje kmečki mladini v obdelovalnih zadrukah. Zato je bilo sklenjeno, da bo organizacija LMS od naslednjega seznanjala vso mladino s pomenom in oblikami zadrugištva, aktiv LMS v zadrukah pa bodo organizirali tekmovanja na gospodarskem, kulturno prosvetnem in fizkulturnem polju. Mladino bomo vključili v vse panoge gospodarskega delovanja in jo povezali v delovne enote, skrbeli pa bomo za najširšo strokovno gospodarsko vzgojo, kakor tudi za politično in splošno kulturno izobrazbo.

Tovariš Vzhod. primorskega okrožja je med drugim v diskusiji poudaril, kako važno je sodelovanje mladine z načrtnimi in tekmovalnimi komisijami; osnovna naloga v dvigu kulturnega znanja pa je odprava nepismenosti, ki je v Istri še precej razširjena, ter izboljšanje znanja slovenske in ostalih predmetov z večernimi tečaji.

Tovariš Jelo Gašperšič, član sekretariata GOLMS, je v referatu

o gradnji Mlad. proge Šamac-Sarajevo poudaril važnost te proge, ki jo bo gradilo 180.000 mladine iz vse Jugoslavije. Iz izkušenj lanskega leta gradnje proge Brečko-Banovići bomo takoj pričeli z najširšimi pripravi in mobilizacijo brigadirjev, o čemer bodo vsi mladinski aktivji sprejemali obveze; iz Slovenije bo šlo graditi progo nad 15.000 mladincev in mladink. V prvi izmeni, ki bo pričela z delom 1. aprila, bo gradila progo kmečka in delavska mladina, predvsem javci pri zasebnikih, dijaki pa bodo odšli na progo po končanem študiju, toda le taki, ki bodo imeli dobre učne uspehe. Posebno skrb bo mladinska organizacija in vse ljudstvo posvetilo opremljenju brigad in vzgoji voditeljev. Do 10. marca bodo brigade za I. izmeno že sestavljene.

Zastopniki iz okrajev v Vzhodno primorskem okrožju so se obvezali, da bo šlo skupno iz vseh priključenih krajev graditi progo v vsem letu 2500 mladincev in mladink, v I. izmeni pa 300. Za opremo brigad bo vse ljudstvo zbralo potreben denar in blago v Tednu naših brigad od 23. febr. do 2. marca. Okrožni odbor pa bo v februarju in marcu pridobil tečaje za četrte in vodne voditelje.

Tovariš Janez Vipotnik, predsednik GOLMS, je govoril

o nalogah mladine po I. kongresu Fizkulture zveze Jugoslavije.

Poudaril je, kako važno je, da se fizkulturna organizacija razširi prav v sleherni vas in zajame vso mladino, pa tudi pionirje. Najvažnejša oblika v telesni vzgoji mladine je tekmovanje za fizkulturni znak, ki obsega vse panoge. Z redno udeležbo na splošnih vajah se bomo pripravili na razne velike fizkulturne nastope v letošnjem letu. Mladina se bo seznanjala tudi z raznimi panogami tehnike in športa, predvsem letalstva. Važno je, da bomo v vse fizkulturno gibanje vnesli novega duha ljubezni do domovine, pripravljenosti za njen razvoj in za njeno obrambo.

V diskusiji je zastopnica Vzhodno primorskega okrožja nakazala nekatere glavne pomanjkljivosti fizkulturnega gibanja v naših krajih. Predvsem nismo znali mladinskega polja v nastopih v Trstu, Ljubljani in na Paradi dela usmeriti v stalno in vztrajno širjenje fizkulture. Izgovor, da primanjkuje orodja, ne drži; treba je le iniciative, kot jo je pokazala mladina iz neke vasi v grgarskem okraju, ki si je sama izdelala preprosto orodje. Važno je tudi, da bomo vse tiste tovariše, ki so že bili na raznih fizkulturnih tečajih, uporabljali stalno za učenje drugih. Mladinski aktivisti pa bodo našli čas za telesno vzgojo, če si bodo pravilno razdelili delo.

Zaključni referat

o III. kongresu Ljudske mladine Slovenije je imel organizacijski sekretar GOLMS tovariš Niko Belopavlovič. Dejal je, da bo III. kongres pregled uspehov dela mladine Slovenije, njenih velikih naporov, pa tudi pomanjkljivosti. S Kongresom se bo mladina pripravila za delo v petletnem gospodarskem planu industrializacije in elektrifikacije. Kongres, na katerem bo sodelovalo okrog 360 delegatov, se bo vršil 15. maja 1947, delegate pa bodo izvolili po okrajih od 15. marca do 15. aprila. Vsa mladina se bo na Kongres pripravila s predkongresnim tekmovanjem, ob zaključku pa bodo najboljši organizacije prejeli prehodno zastavico.

Delegati Vzhodno primorskega okrožja so v diskusiji povedali, da so v času tekmovanja priključitve k Jugoslaviji prešli prehodne zastavice aktiv delavske mladine v tovarni Rizzatto v Ajdovščini, aktiv kmečke mladine v Gabrju, aktiv srednješolske mladine v Idrijski gimnaziji in pionirski odred v Zatočninu; v predkongresnem tekmovanju v katerem bomo ponovno razdelili zastavice najboljšim, pa bomo vse svoje mlađe sile vložili v delo, da bomo čim prej dosegli take uspehe, kot jih je že dosegla mladina ostalih predelov Jugoslavije.

Delo plenuma je pozdravil tudi predstavnik Glavnega odbora ZAMJK in Mestnega odbora Trsta, kateremu je mladina obljubila, da bo tudi v bodoče pomagala in se borila za pravice mladine v onih predelih Julijske krajine, ki še niso priključeni k Jugoslaviji. S plenuma so poslali pozdravne brzojavke Centralnemu svetu LMJ, Izvršnemu odboru OF, vladi LR Slovenije, Pokrajinskemu odboru OF za Koroško in Mestnemu odboru ZAMJK v Trstu.

Plenum bo prinesel velik napredek v dvigu celotne mladinske organizacije Slovenije, ako se bodo prav vsi mladinci in mladinke temeljito seznanili z njegovimi sklepi in jih tudi v delu izvajali. Prav tako pa naj se s plenumom seznani tudi vse ljudstvo.

BRIGADE BOMO OPREMILI!

Z veliko požrtvovalnostjo in z razumevanjem našega delovnega prebivalstva bomo ustvarili močne stebre našega državnega gospodarstva. Mladinka iz Hruševja zbira v tednu za opremo delovnih brigad po vasi hrano.

POLJUBINJ BO DAL 22 BRIGADIRJEV

Iz dneva v dan naša mladina bolj razume smisel skupnega dela, to je, dela v mladinskih brigadah, kakor tudi tekmovalno delo doma. Zaveda se dolžnosti, nalog pred katerimi se danes nahajamo, in sicer čimprej obnovitve domovine kakor tudi industrializacije države, ter s tem dvig politično gospodarske zavesti in splošnega ljudskega blagostanja.

Na masovnem organizacijskem sestanku ZAMJK v Poljubnju je mladina obširno diskutirala o gradnji proge Šamac-Sarajevo, o utrjevanju bratstva mladine med jugoslovanskimi narodi, o prekalitvi mladine v teh brigadah ter sploh o odmevu v svetu, kateri dejansko danes

gleda na jugoslovansko mladino z občudovanjem, bratske države pa s ponosom. Prostovoljno se je odzvalo za delovno brigado Šamac-Sarajevo 22 mladincev in mladink ter se predvideva, da se bodo še drugi javili. Vsa ostala mladina pa se je zavedala, da bo pomagala potrebnim družinam prijavitelcev pri raznem domačem delu v času njihove odsotnosti.

Navedenost za delovne brigade se vsak dan večja. Mladina ob vsaki priliki razpravlja o nalogah in dolžnostih za skupne cilje. Prijavitelci komaj pričakujejo odhoda prve izmene, ker se zavedajo, da gredo v borbo za obnovo skupnega interesa in osebne prekaljenosti in izgraditve.

TOLMINSKI UČITELJIŠČNIKI GREDO NA PROGO

Kampanjo za gradnjo proge Šamac-Sarajevo izvajamo tudi v naši srednji šoli v Tolminu. Na skupnem sestanku vse mladine učiteljskega smo sklenili, da se bomo vsi učiteljski, v kolikor nam bo dopuščalo zdravje, udeležiti tega velikega dela. Priprani smo, da bo to velika politična in strokovna šola za vse dijakke, obenem bomo doprinesli mali delež k izgradnji naše dežele, pri izgradnji nove socialistične države.

Ker občutimo velik pones, da imamo možnost udeleževati se v mladinski delovni brigadi, smo sklenili, da bomo še krepkeje in načrtnje pograbil za študij, kajti le najboljši kvalificirani dijaki bodo znali ceniti veliko delo, ki je pones vse naše mladine. Ostali dijaki bodo preko poletja morali popravljati slabe ocene.

Od 25 dijakov nas gre 18 v delovno brigado, ostali pa so zaradi bolezni opravičeni.

Obenem se obvezujemo, da bomo vestno študirali, da se bomo čim več naučili in tako lahko mnogo doprinesli pri delu za domovino.

TUDI UČITELJSTVO SE JAVLJA V BRIGADE

Priobčujemo pismo učiteljice in odgovor na vprašanje, ali obstoji možnost za delo na mladinski progi.

Podpisana Žurko Jelica, sekretarka mladine na Gočah, prosim za sledeče pojasnilo. Po poklicu sem učiteljica in zaključim šolo junija meseca. Rada bi šla na progo Šamac-Sarajevo, ker hočem tudi jaz iz svoje strani prispevati k skupnosti ter se čutim vredna in dolžna tega dela se udeležiti.

Pa ne morem, ker je prva izmena april-maj, druga junij-julij, tretja pa avgust-september, ko se že zopet prične pouk.

Jaz sem prosta ravno julija in avgusta in torej ne vem, ali se bo takrat odpotovalo, ali pa, ko bi se šola eventualno prej zaključila, ali pozneje začela. Naprošam takojšnji odgovor od okrajnega sekretariata ZAMJK za Goriško.

Odgovor: Tov. Jelica, v tistih mesecih, katere si navedla, boš lahko odšla na gradnjo mladinske proge Šamac-Sarajevo, ne da bi bil pouk kaj oviran.

In sicer po sledečem redu: v že navedenih mesecih junij in avgust bo odpotovala v Šamac-Sarajevo druga grupa druge izmene julija, meseca avgusta pa odpotuje I. grupa III. izmene, ki bo končala de' zadnjega septembra.

Za učiteljsko priporočamo, naj se udeležijo gradnje proge Šamac-Sarajevo v II. grupi. II. izmene, ki prične delo prvega julija in konča zadnjega avgusta.

Vsi in vse za naše mladinske delovne brigade!

PRVA STANOVANJSKA ZADRUGA USTANOVLJENA

V zvezi z izvajanjem sklepov IV. plenuma Enotnih sindikatov v Beogradu in z izvajanjem »Petletnega načrtnega gospodarstva« je tukajšnji Krajevni sindikalni svet organiziral in sprovel ustanovitev Stanovanjske zadruge po vzgledu Stanovanjskih zadrug že obstoječih v LRS. Krajevni sindikalni svet sestavlja 22 podružnic, od katerih se je do sedaj vpisalo v Stanovanjsko zadrugo 11 z 272 člani, druge podružnice pa se še vpisujejo.

Ustanovni občni zbor se je vršil v nedeljo 9. februarja t.l., predsedoval mu je tov. Logar Anton, 72 letni zidar in star zadrugar. Delavstvo je pokazalo veliko zanimanje za zadrugo, ki je prva in edina v celem Slovenskem Primorju. Med živahnimi in pomembnimi diskusijami se je zbor končal z dobro izvedenimi volitvami in z vrsto važnih in pomembnih sklepov. Delež je bil določen na 500 lir, jamstvo na desetkratno. Sklenjena je bila tesna povezava med Obnovitvenimi zadrugami in Medzadrugnim odborom, kakor tudi med Mizarsko za-

Posnemajmo!

Imamo ljudi, ki razumejo našo gospodarsko borbo, ki razumejo, da je treba upoštevati želje ljudskih odborov, ki stremijo za tem, da bi bilo preskrbljeno vse ljudstvo s potrebnim živim do prihodnje zetje.

Pripetil se je primer, da sta šla na bolovanje dva idrijska rudarja, in sicer tov. Novak Henrik in Partizanske ulice ter Kosmač Anton iz Titove ulice, katera sta imela že posesti živilske nakaznice za težke delavce. Zavedajoč se, da jima kot takima ne priteče živilska nakaznica za TD, sta isto vrnila na gospodarski odsek Mestnega NOO z motivacijo, da ker sta na bolovanju, naj se jima da navadna živilska nakaznica.

Zares ju lahko postavimo za vzgled požrtvovalnosti in običnosti. Ako bomo vsi tako postopali, bomo uverjeni, da nam ne bo ničesar manjkalo!

Ferdo Vidmar.

Vas Stopnik bo dala sedem graditeljev mladinske proge

Na mladinskem sestanku smo dne 23. februarja t.l. govorili o izgradnji proge Šamac-Sarajevo. Poudarjali smo ekonomski, gospodarski, industrijski in proizvodni pomen te proge.

Mladina je z navdušenjem pristopila k razpravljanju ter se prostovoljno javila za delovno brigado. Naša mala vas, ki šteje letos samo 15 članov mladine, bo dala v delovno brigado 4 mladince in 3 mladince. Vsak, prav vsak bi rad dokazal v dejanju, da ljubi svojo domovino, da se zna za njo žrtvovati in da je pripravljen dati od sebe vse za njeno srečo.

Sklenjen in določen je bil tudi prostor, kjer se bodo postavile prve stanovanjske hiše za delavstvo. Sklenjeno in določeno je bilo tudi, kakšne hiše se bodo postavile. In sicer s skoro enoglasno večino je bilo določeno za dvo-stanovanjske hiše tako imenovane dvojčke. Gradnja se bo izvajala v skladu z regulacijskim načrtom Mestnega ljudskega odbora. Novo izvoljeni odbor je dobil ob tej priliki nalogo, da takoj začne s predpripravi, z nabavo in poskrbo materiala, z izdelavo načrtov, pri katerih mora upoštevati, da bodo posamezne stanovanjske hiše imele vse potrebno: igrišča za deco, bazene itd.

Važen je tudi sklep, da se bodo včlanile v Zadrugo tudi vse podružnice kot celota z enim deležem.

Z ustanovitvijo stanovanjske zadruge je delavstvo Ilir. Bistrice v boljše dokazalo, koliko se zaveda svojih dolžnosti do skupnosti in kako hoče napeti vse sile, da bi se naša domovina čimprej obnovila in razvila k boljšemu in lepšemu življenju.

Tov. Čehovin Zdravko, Gaberje št. 53, okraj Vipavski, je izgubil osebno izkaznico št. 3178, izdano dne 28. aprila 1946 od Okrajnega odbora INOO v Ajdovščini ter jo s tem proglasa za neveljavno.

Uprava Idrijskega državnega gozda, Idrija, proglasa račun št. 17/3-46, z dne 31. marca 1946, glaseč se na 560 lir za neveljavnega.

Dne 16. febr. 1947 je bila tovarišici **Testen Va' riji**, službenki PPNOO-ja ukradena osebna izkaznica pod št. 637, izdana od oddelka za notranjo upravo pri PPNOO-ju, vojaška knjižnica ter izkaznica SIAU, katere se proglasa za neveljavne.

OBVESTILO!

Obveščam vse sorodnike in znance, da je umrl tve. **Ludvik Lapajna**, roj. 22. julija 1903 v St. V. gori ob Sv. Luciji dne 15. februarja 1947 v bolnišnici v Postojni.

FIZKULTURA

IZLET V PLANICO

Okrožni fizkulturni odbor bo organiziral v času smučarskih poletov v Planici fizkulturni izlet v Planico s posebnim vlakom iz Sv. Lucije v noči med 8. in 9. marcem 1947.

Ker je treba najmanj 200 udeležencev za posebni vlak, naj fizkulturna društva Ajdovščina, Idrija, Cepovan in Tolmin organizirajo čim več udeležencev, katere naj z avtomobili prepeljejo v Sv. Lucijo. Točen odhod vlaka bo javljen vsem pravočasno, verjetno pa bo v nedeljo, dne 9. marca med 2. in 4. uro zjutraj. Vsi udeleženci bodo imeli polovično voznino in bo stala tja in nazaj cca 130 lir. Vstopnina na prireditvi bo tudi okoli 30 lir in to bi bili vsi stroški, ki so predvideni poleg vožnje s kamijoni do železniške postaje Sv. Lucije. To vožnjo do postaje pa si organizira vsako društvo samo.

Vsa društva naj takoj prično pobirati prijave za udeležence in naj s tem obvestijo tudi vse uprave šol in šolske fizkulturne aktivne. Društva naj tudi takoj stopijo v stik z okrajnimi odseki za notranjo upravo, da si bodo za vse udeležence preskrbeli pravočasno potna dovoljenja za prehod meje pri Podbrdu. Zato naj društva sestavijo spiske prijavitelcev v treh izvodih s podatki iz osebne izkaznice in to predložijo odseku za notranjo upravo. Poudarjamo, da je dolžnost društva sledeča:

1. Zbrati čim več prijav udeležencev.
2. Od vsakega udeleženca pobrati znesek 180 lir za vlak in vstopno.
3. Preskrbeti prevozno sredstvo do postaje Sv. Lucije.
4. Preskrbeti vsem udeležencem skupna potna dovoljenja.

Točen odhod vlaka bo javljen vsem pravočasno, povratek nazaj bo še isti dan

Objava

V zadnjem času so bili ugotovljeni primeri zlorabe industrijskih kart in izdanih nakazil za nabavo določenega blaga, ki se vrši na ta način, da se posamezniki okorišajo s tujimi točkami in kuponci, katere so si nabavili proti odplačilu.

Da se v bodoče prepreči take zlorabe, opozarjamo vse prebivalstvo in vsa trgovska podjetja, da se bo nad takimi zlorabami vršila tozadevna kontrola. Dolžnost vseh je, da se držijo sledečih navodil:

1. Na nakaznico mora biti vpisano potrošnikovo ime in priimek. Nakaznico sme uporabljati samo ona oseba, na katero se glasi.
2. Na levi strani industrijske nakaznice mora biti vpis nakazila, ime in priimek potrošnika.
3. Trgovci ne sme prodajati blaga, če ni nakaznica pravilno izpolnjena. Prodajalci morajo od časa do časa kontrolirati identiteto potrošnikov na podlagi osebne izkaznice ali kake druge legitimacije o identiteti.

4. Prepovedano je vršiti prodajo za točke ali kupone, ki so odrezani od industrijske nakaznice.

5. Dovoljeno je izkoristiti industrijske karte članov enega gospodinjstva. Vsi odrasli člani gospodinjstva smejo izkoristiti nakaznice odraslih članov gospodinjstva, ki imajo I. G. in I. R. nakaznice za vse proizvode, a ID nakaznice svojih otrok za nakup proizvodov za otroške potrebe, za potrebe gospodinjstva in za metrsko blago.

Kršilci teh navodil bodo prijavljeni organom za pobjanje kriminalitete in špekulacij, v težjem primeru bodo organi notranje uprave kršilce oddajali pristojnemu javnemu tožilu.

Objave

Tov. Štok Silva iz Gorenj pri Divači je izgubila osebno izkaznico ter jo s tem proglasa za neveljavno.

Tovarišica **Lavrenčič Marjana** iz Postojne, Vojkova ul. št. 20 proglasa svojo SIAU izkaznico za neveljavno, ker ji je bila z denarnico vred ukradena.

Tov. **Persič Rudolfa**, Selo št. 56, okraj Vipavski, je izgubila dve oblačilni izkaznici, izdani od Okrajnega INOO za Vipavsko, gospodarski odsek v januarju 1947, glaseči se na ime **Persič Rudolfa** in **Persič Marijo**. Stevilki oblačilnih izkaznic ta 044916 in 044917. Navedene oblačilne izkaznice proglamo za neveljavne.

Osebno izkaznico št. 524 na ime **Zelev Franc** iz Hrastja št. 46, izdana od Mestnega NOO St. Peter na Krasu, se je izgubila ter se s tem proglasa za neveljavno.

Tov. **Ambrožič Mariji** iz Postojne, Pot na Sovič št. 3, je nekdo ukradel osebno izkaznico ter izkaznico SIAU pri Jami v Postojni dne 2. febr. 1947, ter ona s tem proglasa izkaznici za neveljavni.

Tov. **Furlan Franc** iz Ozeljana št. 63 je izgubil osebno izkaznico št. 10980, izdana od Notranje uprave okraja Vipava ter jo s tem proglasa za neveljavno.

Tov. **Klamič Dora** iz Ozeljana je izgubila osebno izkaznico, izdana od Krajevnega odbora Ozeljan ter jo s tem proglasa za neveljavno.